AZ OSZTÁLY

keretet még nem tetszett látni...

Bizonyságul előszedte a mosottkék színű okulárét. Ami azt illeti, ezt bizony én is csak akkor illeszteném az orromra, ha harsány hahotára akarnám fakasztani a barátaimat.

A VASDARAB CSAK RÁADÁS...

Fővárosi lakótelep, a színes iskolák egyike. Jóval elmúlt dél, a gyerekek százával özönlöttek el a környező utcákat. Ezúttal nem a szemüvegesekre, hanem a batyusokra vadásztam. Olyan lányokra és fiúkra, akik jókora szatyrot tartottak a kezükben.

— Hány kiló lehet? — állítottam meg Mihály Angélát, a cuccára mutatva.

— Fogalmam sincs. Nem vagyok én tehermérleg...

A hatodikos Gáti Sanyi hétrét görnyedt, jobb oldalát szinte a földig húzta a sportszatyor.

— A hátitáskáról mi a véleményed?

Vagy hárman álltak körülöttünk. A kérdésre harsány kacaj volt a válasz.

— Na, még az kéne, szépen néznénk ki! Azt csak cipeljék az elsősök. Meg különben is, a hátitáskába alig fér valami.

Ez csak részben igaz. Az viszont teljes egészében, amit Szabó Andrásné, az Álmos vezér úti iskola pedagógusa mondott:

— A gyerekek rengeteg felesleges dolgot cipelnek magukkal. Pedig nálunk lehetőség van arra, hogy a másnapra szükséges tankönyveiket bent hagyják az iskolában. Sajnos, a szülők egy része úgy vélekedik, hogy ha kéznél van minden, akkor nem érheti meglepetés a diákot.

Az igazi „meglepetés" csak néhány év múlva következik, amikor meggörbül — és talán örökre ferde marad — a hajlékony és érzékeny gerinc...

Persze ezt nemcsak a táska, hanem más is okozhatja. Például az, amiről Kerek Erika Hortról tudósította szerkesztőségünket: „Az iskolánk egy kicsit elhanyagolt. A padok eléggé rosszak. A nyolcadik osztályban olyan székek is vannak, amelyekből vasdarab áll ki."

Nem szorul különösebb bizonyításra: a vasdarab csupán ráadás az olyan ülőalkalmatosságnál, amelyen mindent lehet — csak ülni nem.

NO ÉS A LÚDTALP?

És a dadogás, a selypítés, a pöszögés? Ugyancsak oka lehet a csúfolódásnak, holott mindegyik gyógyítható, s egyiket sem kellene csúfos teherként hordaniuk a fiataloknak. Jelenleg 12 ezer beszédhibás gyereket tanítanak az országban a logopédusok (a beszédhibák megelőzésével és javításával foglalkozó pedagógusok). Az igazság az, hogy ennél jóval több általános iskolás nem beszél tisztán. Az utóbbi időben sok szakkönyv és ismeretterjesztő kiadvány jelent meg ebben a témában. Ez lehetővé teszi, hogy a szakemberek munkáját az eddiginél jobban segítse a család, a szülő és az iskola.

No és a lúdtalp? Nincs a lesüllyedt lábfejek számára vonatkozó pontos adatom. Azt viszont pontosan tudom, a legtöbb diák szégyelli, amikor tornaórára készülve kipottyan a cipőjéből az ormótlan lúdtalpbetét.

A megoldás az lenne, ha a gyermekcipők már eleve úgy készülnének, mint a Sabaria Cipőgyár új modelljei. A betéttel ellátott lábbelik kitűnőre vizsgáztak — egyelőre csak az egészségügyi szakemberek előtt. Jó lenne, ha az ország legnagyobb gyermekcipő-készítő üzemének — ahol évente csaknem kétmillió darabot állítanak elő! — komoly anyagi és szellemi erőfeszítései valamennyi fiatal számára kamatoznának.

HAT HELYETT KETTŐ

Tapasztalataimat összegezve kerestem fel dr. Róna Borbálát, az Országos Közegészségügyi Intézet gyermek- és ifjúságegészségügyi osztályának vezetőjét.

— A diákok részint saját maguk keresik a bajt — mondta. — Ugyanis divattá vált a hanyag testtartás, ellenben a hátitáska ma már ósdi holminak számít. A nehéz sportszatyrok rendkívül veszélyesek — egyoldalú terhelést okoznak. Szolnokon az egyik iskola előtt vizsgálatot készítettünk: lemértük a táskákat és a gyerekeket. Testsúlyukhoz képest túl nehéz táskát cipeltek.

Baj van az iskolabútorokkal is. Az általános iskolásoknak összesen két méretben készül pad, illetve szék. A legkisebb gyerekek 115, a legmagasabbak 166 centiméter magasak. Ahhoz, hogy minden gyerek kényelmesen ülhessen, tíz centiméterenként kellene a bútorok méretét változtatni — vagyis, legalább hatféle méretre lenne szükség, a kettő helyett... S a padok nemcsak kényelmetlenek, hanem egészségtelenek is: a gerincoszlop megbetegedésén kívül nehezítik a légzést és kedvezőtlenül befolyásolják a keringési és légzési rendszer fejlődését. Az országban 12 ezer gyereknek van gerincoszlop-elváltozása.

— A rövid- és távollátást — akárcsak a kancsalságot — örökölni lehet, de kialakulásában szerepet kap a szem túlterhelése, valamint a rossz világítás (ez utóbbival nemrégiben foglalkoztunk — a szerk.) — folytatta a doktornő. — Az is igaz, hogy ha a gyerekszemüvegek szebbek, divatosabbak lennének, nem adnának okot a csúfolódásra. Hasonló a helyzet a lúdtalpbetétekkel: az SZTK jó esetben ad csak alumínium betétet, sokan még mindig vasból készült szerkezetet viselnek. Pedig már a műanyag betét sem ismeretlen fogalom.

Dési Péter
Fotó: Gaál Zoltán

(Következik: Túrós bugyor, teli gyomor

FELHÍVÁS A GYERMEKNAPI ORSZÁGOS JÁTÉKRA

VALAMENNYI ÚTTÖRŐCSAPATNAK, SZÉKHELYÉN

KISDOBOSOK, ÚTTÖRŐK!

NAGY JÁTÉKRA SZÓLÍTUNK BENNETEKET!

EZ A JÁTÉK EGÉSZEN ÚJSZERŰ!

Az újszerűséget az adja, hogy elsősorban rátok — gyerekekre — bízzuk a játék tervezését, szervezését, lebonyolítását.

AZ ÚTTÖRŐTANÁCS LEGYEN A GAZDÁJA A JÁTÉKNAK!

A csapat minden egyes tagjától kérjen ötleteket, javaslatot, a legkisebb ötlet is kincs lehet.

ÍGY IS LEHET — ÚGY IS LEHET!

Igen, minden csapatban vannak hagyományok, helyi sajátosságok, amelyekre építeni lehet a játék tervezésénél. Amikor eljön a nap

— a nemzetközi gyermekév gyermeknapja —

— az egyik kis faluban zenés ébresztő köszöntse az embereket, a másikban táncos toborzóval hívjátok játékra a gyerekeket. Biztosan akad olyan csapat, ahol hadijátékot, vízikarneválť, Ki mit tud-ot, hobbikiállítást szerveznek a gyerekek. Ha van téli vásár, miért ne lehetne májusban is szolidaritási vásár? Az úttörőcsapatok színjátszói ezúttal alakuljanak át utcaszínházzá. A tánccsoport a májusfa körül mutassa be új táncát, rendezhetnek a csapatok Ki nyer ma? játékot is. Táncház, focimérkőzés, divatbemutató, gyerekalkotók versenye...

Nem folytatjuk a sort, ezennel átnyújtjuk nektek az ötletgyártás és kivitelezés lehetőségét.

A TERVEZÉSSEL NE VÁRJATOK HOLNAPIG!

Még ma üljetek össze, ha csak ketten is, a barátaitokkal és beszélgessetek arról, hogy mit, milyen játékot szeretnétek. Aztán holnap álljatok az úttörőtanács elé és adjátok át ötleteiteket.

ALAKÍTSATOK SZERVEZŐ BIZOTTSÁGOT, amely

— egybegyűjti az ötleteket,
— elkészíti a játék tervét.

KÉSZÍTSETEK PLAKÁTOKAT, HOGY MINDENKI TUDOMÁST SZEREZZEN A JÁTÉKRÓL.

SZÓLÍTSÁTOK TETTEKRE A CSAPAT TAGJAIT.

Akár plakátkészítő versenyt is hirdethettek, de úgy ám, hogy minden plakát kerüljön föl a falra, fára, kerítésre!

Ha akarjátok,

TÍZMILLIÓ JÁTSZÓTÁRSATOK LESZ!

Gondoljatok arra, hogy ez az év a nemzetközi gyermekév. A felnőttek mindenképpen szeretnének cselekedni értetek. Veletek együtt pedig még inkább! Hívjátok magatok közé őket, kérjétek a segítségüket már a tervezésnél, a felkészülésnél!

Kérjétek meg szüleiteket, a KISZ-eseket, a fáradhatatlan nagymamát, nagypapát is, segítsenek és jöjjenek játszani. Ötletet is adnak, vásárfiát is készítenek veletek, ott lesznek, ha díszíteni kell a játék színhelyét, ha a játékokhoz kellékeket akartok barkácsolni a nagy napra.

A JÁTÉK SZÍNHELYE LEHET: lakóhelyetek vásártere, játszótere, sportpályája, erdőszéli tisztás, liget...

Ti jobban tudjátok, hol lehet kialakítani a nagy gyermeknapi „zsibongót”!

SEGÍTÜNK!

Az úttörőlapok, a rádió és a tv hírt ad majd a készülődésről és módszerekkel, ötletekkel gazdagítja terveiteket.

A játék előkészítése kezdődjön már ma.

Rajta! Óra indul!

Budapest, 1979. március 1.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK ORSZÁGOS TANÁCSA

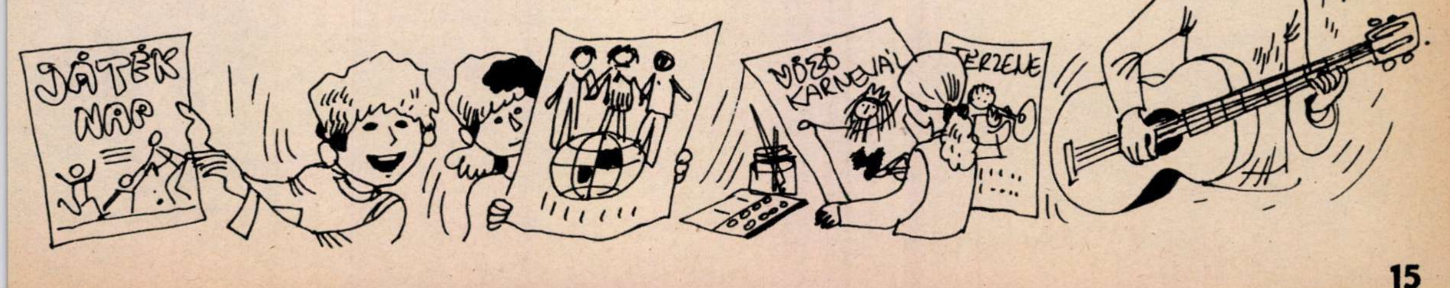

A tit

– A TÖBBIEK NEM JÖNNEK?
– MEGÍGÉRTEK.

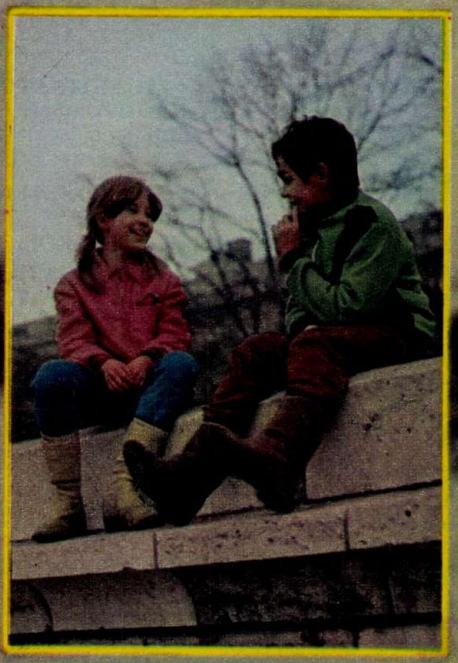

ANYU MEGSZIDOTT TEGNAP. NEKED ELMONDOM...

GYERUNK! NÉZZÜK MEG, MI TÖRTÉNT OTT?

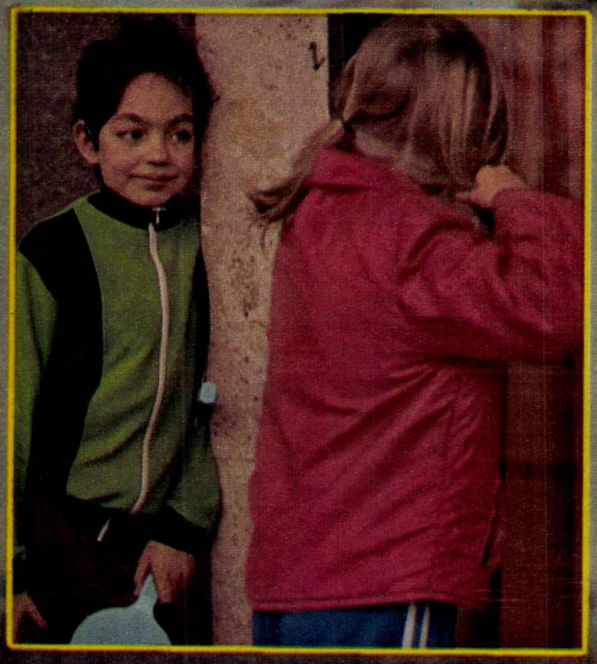

SZALADJ FÖL A PINGPONG-ÜTŐÉRT. JÁTSSZUNK!

BEÉÉ! UTÁLATOS VAGY. NEM LEHET VELED JÁTSZANI

FOTÓ: WAGNER

ok

Füttyös szél borzolja a hajunkat, vastag felhők felé röppen az ébredő tavasz illata. Bukfencet vet az első gyermeknapsugár, télről maradt tócsák nyelik március üzenetét. Nézzük egymást és mindenki hallja, amikor úgy szólunk egymáshoz, hogy ne hallja senki. Fogócska közben összeér a bőrünk, s nem tudjuk, mi az a villámcsapás, ami forró pirral szegélyezi arcunk, kezünk minden milliméterét.

Új szavakat tanulunk, új értelmet kapnak a régen tanult szavak: A TE annyit jelent, hogy MINDEN, a MINDEN annyit, hogy TE és ÉN. MI KETTEN — ez jelenti a legtöbbet. Pedig néha még szívesen megcibáljuk egymás haját, azt mondjuk: undok vagy, te pedig nyafka és útálatos. De egyre szebbek leszünk egymás szemében, szebbek, mint a körengetegben a kő, a kék iskolán a kék, az út mentén az úsztatóhoz totyogó pelyhes kislibák.

Sokat szomorkodunk — jó lenne tudni, miért. Talán a hiány, a nélkülednélkülem hiánya okozza a bánat perceit. Jönnek az első ábrándozások a könyv felett, jön az első elégtelen. Ezt nem lehet megmagyarázni senkinek, pedig anyu biztosan megsimogatná a fejünket, apu pedig azt mondaná: gyerekszerelem. Múlnak a napok, végre ismét nevetni látjuk egymást, az osztályban csak minket dicsérnek, csak rólunk beszél a világ.

Pedig mi akarunk beszélni a világgal. Elmondani első titkunkat, a hétpecsétest. De nem lehet. A titok, az titok. Csak egymásnak súgjuk, hogy senki ne tudja, de mindenki értse: MI KETTEN VAGYUNK A VILÁG. D. P.

HOPPÁ, MEGFOGTALAK. MOST TE VAGY A HUNYÓ!

Ő az a nyertes, aki telelni vitte a családját

A NYERTES

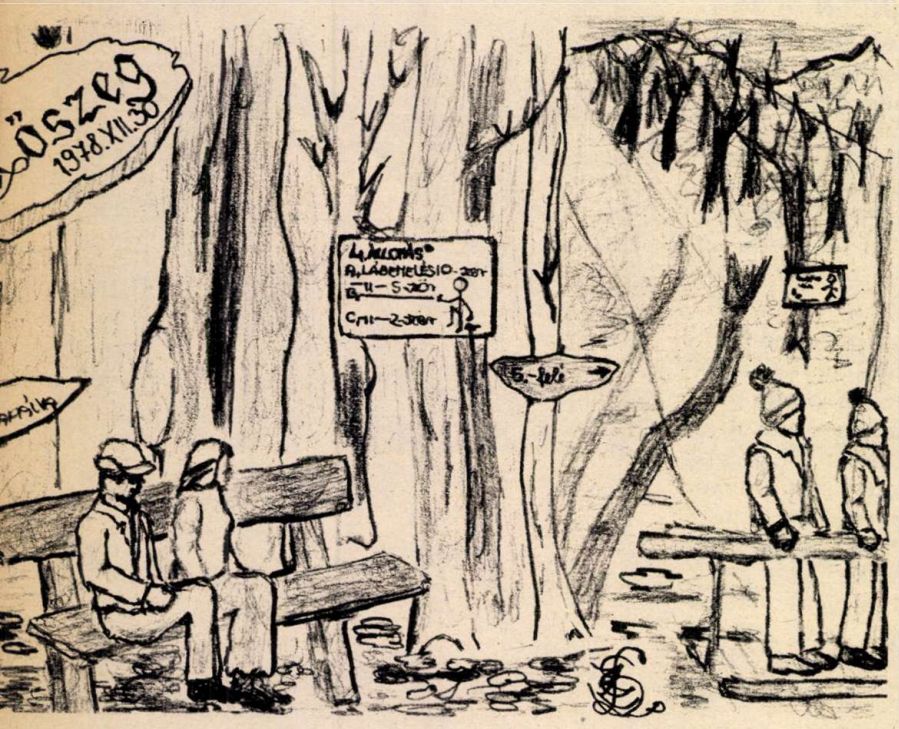

— A Pajtásból tudtam meg, hogy megnyertem a szeptemberi Pajtás-nap rejtvényversenyének egyik fődíját, az Express Ifjúsági és Utazási Iroda családi beutalóját Kőszegre — mondta Laczkovics Ede. — Így én vittem a családot „telelni". Feltérképeztük Kőszeget és környékét. A Panoráma-szállóban laktunk, sokat kirándultunk, olvastunk, és amikor volt egy kis időm, rajzokat készítettem a tájról. Amikor hazajöttünk, élménybeszámolóm alatt ezeket is megmutattam az osztálytársaimnak a budapesti Kontyfa utcai iskolában.

Apu, anyu meg a két testvérem nagyon jól éreztük magunkat Kőszegen

Olimpiai érem és egészség SZABÓ ILDIKÓ

Egyszemélyes válogatott. Hosszú ideig ezzel a megtisztelő címmel illették hazánkban az atlétika szakemberei Erdélyiné Szabó Ildikót. A huszonnégy esztendős atlétanő, a Nyíregyházi Vasutas SC sportolója nagyszerű eredményeket ért el a rövidtávfutásban, a távolugrásban, a súlylökésben és nem vallott szégyent a középtávfutásban sem. Ebből következik, hogy Ildikó kiváló ötpróbázó is.

– Hogyan kezdődött a pályafutása?

– Vásárosnaményben születtem, és már gyermekkoromban is folyton izgő-mozgó típus voltam. Nyíregyházán jártam általános és középiskolába. Az ottani sportiskolában kezdtem atlétizálni 1967-ben. Az NYVSC-nek 1971 óta vagyok a tagja.

– A sok versenyszám közül melyiket szereti leginkább?

– Bár rövidtávfutóként lettem először válogatott, a távolugrást összehasonlíthatatlanul jobban szeretem.

– Miért?

– A távolugróverseny bonyolultabb, érdekesebb, mint a vágtaszám. Nemcsak rohanni, hanem gondolkozni, főleg összpontosítani kell. A távolugróverseny közben az akaraterőnek is nagy szerepe van, egy másodpercre sem szabad elcsüggedni. Ha a vetélytársaim nagyobbat ugranak nálam, akkor még jobban kell figyelni.

A „rokonszenv" Ildikó eredményeiben is látszik: 660 centiméteres teljesítménye igazán nagyszerű. S nem véletlen, hogy sok érme mellé éppen távolugrásban szerzett ezüstöt a tavalyi fedettpályás Európa-bajnokságon.

Az atlétanő jelenleg sérült. Hosszas viták, alapos megfontolás után az orvosok úgy döntöttek, hogy meg kell operálni a lábát. Úgy hírlett, nem is folytathatja a pályafutását. Ő azonban más véleményen van:

– Minden tőlem telhetőt megteszek, hogy érmet szerezzek távolugrásban a moszkvai olimpián. De addig is a legfontosabb, hogy meggyógyuljak.

Mindkettőt szívből kívánjuk.

B. F.

Fotó: Karasz Lajos

PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS

NYOLCADIKOS FIÚK!

ALAPOZZÁTOK MEG JÖVŐTÖKET!

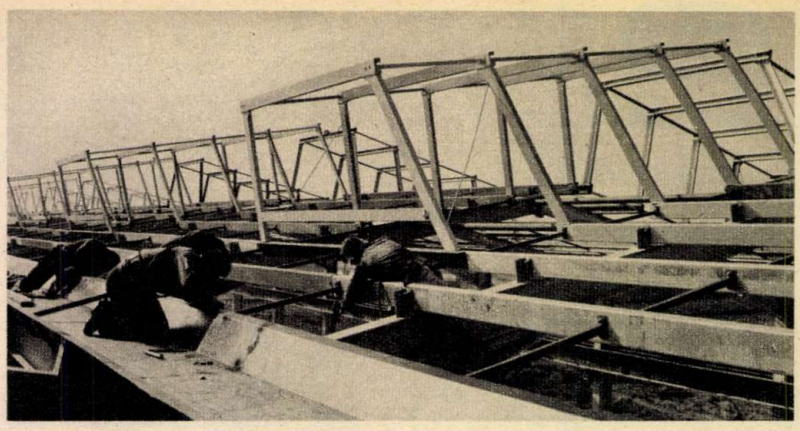

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalat részére:

kőműves, ács-állványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló, tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgép-szerelő és épületasztalos, vízszigetelő, csőhálózat- és berendezésszerelő.

A 3 év képzési idő alatt ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről gondoskodunk. Téli és nyári munkaruhát adunk. Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik. A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,— Ft ösztöndíj-kiegészítést fizetünk. **Aki a vállalattal szerződést köt, további 400,— Ft társadalmi ösztöndíjban részesül.**

A harmadikosokat teljesítménybérrel foglalkoztatjuk, havi keresetük 1200,— Ft-tól 1600,— Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van. A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok külföldi munkahelyeinken is dolgozhatnak.

GYERTEK AZ ÉPÍTŐIPARBA! Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

JELENTKEZNI LEHET: személyesen, levél útján vagy a jelentkezési lap elküldésével.

31. sz. Állami Építőipari Vállalat szakoktatási csoport
Budapest V., Petőfi S. u. 7. 1364

PÁLYAVÁLASZTÁSODBAN TANÁCSTALAN VAGY?

VÁR AZ IZZÓSOK NAGY CSALÁDJA!
BEISKOLÁZUNK ELSŐSORBAN:

esztergályos,
szerszámkészítő, gépszerelő,
szerkezetlakatos,
mechanikai műszerész, villanyszerelő,
szobafestő és mázoló

szakmába. A tanulás ideje alatt a tanulmányi ösztöndíjon felül szerződéskötés esetén, társadalmi ösztöndíjat folyósítunk. Változatos sportolási lehetőségek a VASAS IZZÓ SPORTKÖRBEN!

Címünk:
EGYESÜLT IZZÓLÁMPA ÉS VILLAMOSSÁGI RT
személyzeti és oktatási főosztály, szakoktatási osztálya
Budapest IV., Váci út 77. — 1340
Telefon: 692-800/19—16.

KERESSÜK A LEGJOBB GYALOGOST, KERÉKPÁROST ÉS SEGÉDMOTOROS KERÉKPÁR VEZETŐT!

Közlekedésbiztonsági vetélkedőn vehetsz részt, ha az alábbi tesztkérdéseket megválaszolod, és postán – levelezőlapra ráragasztva – beküldöd az Autó-Motor Közönségszolgálata címére (Budapest, Postafiók 100. – 1428) 1979. március 20-ig.

Jelentkezni lehet az alábbi kategóriában: gyalogos, kerékpáros, segédmotoros kerékpár vezető.

A tesztkérdések helyesnek vélt válaszait a megfejtőlap 16, 17 és 18 számú négyzeteiben „X" betű beírásával jelezd. Ezen a megfejtőlapon közöld azt is, hogy milyen kategóriában kívánsz indulni a vetélkedő további szakaszaiban. Aki jól válaszolt, tovább juthat, majd postán kap 16 tesztkérdést. Ezután kerül sor a megyei vetélkedőre, ahol a kategóriákban 12—12 versenyző áll rajthoz. A győztesek területi elődöntőn vesznek részt, ahol négy megye versenyzői mérik össze tudásukat. A legjobbak az országos döntőbe kerülnek. A győzteseket az úttörőszövetség táborozással és tárgynyereménnyel jutalmazza.

TESZTKÉRDÉSEK:

16. Mikor haladhat át a gyalogos az úttesten olyan helyen, ahol a járművekkel szemben nincs elsőbbsége?

a) Csak akkor, ha biztos abban, hogy a szembenlevő járdát egy perc alatt eléri. b) Csak akkor, ha meggyőződött az átkelés veszélytelenségéről. c) Csak akkor, ha bal kéz felől nem közeledik jármű, függetlenül az úttesten levő járműforgalomtól.

17. Az alábbiak közül hol nincs a gyalogosnak elsőbbsége a járművekkel szemben?

a) A kijelölt gyalogosátkelőhelyen. b) A kanyarodó járművel szemben; ha a gyalogos azon az úttesten halad át, amelyre a jármű bekanyarodik. c) A járdasziget és a hozzá közelebb levő járda közötti úttesten.

18. Milyen a gyalogosforgalom irányítását szolgáló fényjelző készülék?

a) Felül: álló gyalogost ábrázoló piros, alul: haladó gyalogost ábrázoló sárga fényű lámpa. b) Felül: haladó gyalogost ábrázoló piros, alul: álló gyalogost ábrázoló zöld fényű lámpa. c) Felül: álló gyalogost ábrázoló piros, alul: haladó gyalogost ábrázoló zöld fényű lámpa.

Minden kérdésre csak egy helyes válasz lehetséges!

A nemzetközi gyermekév alkalmából meghirdetett versenyt rendező szervek: az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács titkársága, a KISZ KB Ifjúmunkás Tanácsa, a Magyar Úttörők Szövetsége, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa, a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutatóintézete, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal, az Autóközlekedési Tanintézet és az Autó–Motor szerkesztősége — felhívják a figyelmedet arra, hogy ezt a versenyt egyszerre felnőtteknek is, hivatásos gépkocsivezetőknek is kiírták. A tesztlap mindenkinél azonos. Ezért csak a 16., 17., 18. rovatot töltsd ki! A nevedet, lakcímedet, iskoládat, valamint a vetélkedő további fordulójába való benevezésedet ne felejtsd el feltüntetni!

MEGFEJTŐLAP

PAJTÁS

Jelentkezem a vetélkedő további szakaszaiban az alábbi kategóriában:

gyalogos ..... ☐

kerékpáros ..... ☐

segédmotoros kerékpár vezető ..... ☐

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A									
B									
C									

	10	11	12	13	14	15	16	17	18
A									
B									
C									

ogosítvánnyal rendelkezik:
gen nem
Kategória:
A B C D E F

Pontszám

lév:

Megye:

Iskola:

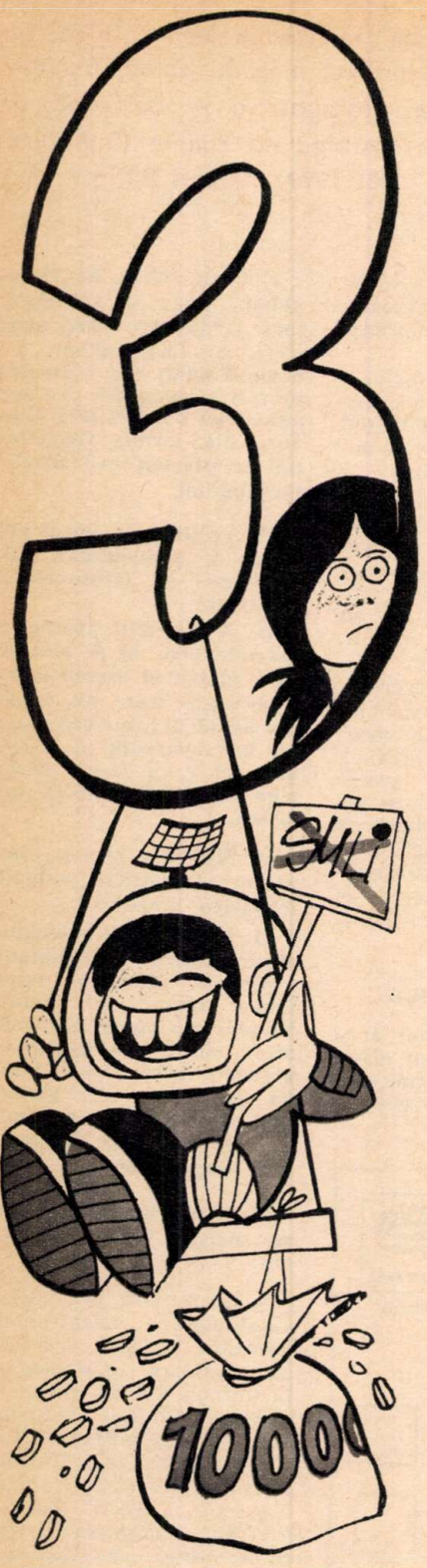

Naponta látunk ilyet. Egyik-másik társunk, barátunk komoly arccal félreáll, ha játszunk, halványan mosolyog, amikor mi harsogva nevetünk, vagy ha éppen ugratjuk, sóhajt egy mélyet, és odébbáll.

Naponta látunk ilyet, de csak egy pillanatra hökkenünk meg. Fújd föl magad! — vonjuk meg a vállunkat, és visszatérünk a gondtalanságba. Természetes védekezés ez, mert idegenkedünk a gondoktól. Csakhogy a gondok ellen másképp is védekezhetünk. Ha odafigyelünk rájuk, ha megpróbálunk segíteni.

Egészen biztos, hogy menni fog.

Ki nevet a végén?

Az alábbi kérések, illetve kívánságok első pillantásra talán mulatságosnak tűnnek. A 10 éves Ámsán Csilla például a következőkről álmodozik:

„1. Két paxtoll. 2. Egy tolltartó. 3. Két ceruza és három radír."

Tóth Árpád három legfőbb kívánsága pedig a következő:

„1. Egy műanyag vonalzó. 2. Egy autós újság. 3. És grafitceruza."

És most gondoljuk csak végig, csakugyan mulatságos ez? Hiszen két kisdobosról van szó, akiknek minden vágyuk egy radír, egy vonalzó, egy ceruza... Két kisdobos a sok közül, akiknek családjuk, barátaik, iskolatársaik, őrsük, rajuk, csapatuk, úttörővezetőik, meg a jó ég tudja még miféle ismerőseik és rokonaik vannak. És ez a két kisdobos — a sok közül — a jó tündért várja titokban ezekkel az „elérhetetlen" kívánságokkal, ahelyett, hogy közölné ezeket az imént felsorolt népes környezetével.

Ugye, hogy nemcsak ők a hibásak...?

És talán már nevetni sincs annyira kedvünk. Mint ahogy Gy. Marika levele is csak látszólag mulatságos. A valóságban inkább szomorú.

„1. Rendőr szeretnék lenni, a nyomozásba segíteni, bár gyönge tanuló vagyok. 2. Ruházati bolt eladója, és szeretnék egy farmert, meg egy gitárt. 3. Pincér vagy baromfifeldolgozó szeretnék lenni..."

Igazán nem buzdításképpen jegyezzük meg, de gyönge tanulók voltak, vannak, és még elég sokáig

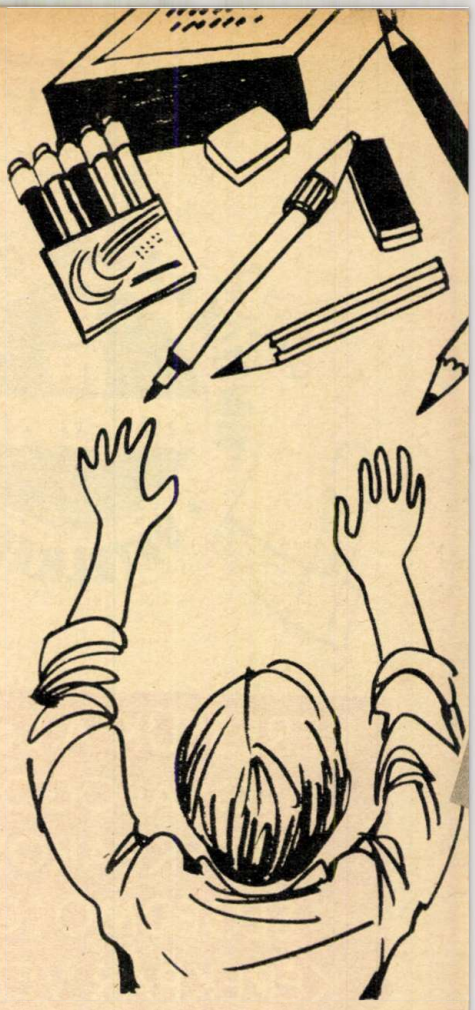

lesznek is. A 13 éves Gy. Marika írása tulajdonképpen nem is ezért késztet gondolkodásra. Hanem azért, mert ő is otthonról jön az iskolába, és az iskolából megy haza. Talán még útközben sincs egyedül. És mégis... kívánságaiból a napnál világosabban kiderül, hogy ő még talán életében szót nem váltott komolyabb formában korosztályának legfontosabb témájáról, a pályaválasztásról. Vagy talán őrá se figyel senki? Talán ő is magányos az emberek között...?

J. Judit gondjai kézzelfoghatóbbak:

„Szeretném, ha rajvezetőm és társaim megbecsülnék úttörőmunkámat, és nem utálnának annyira, mint jelenleg..."

Anélkül, hogy szemernyit is lebecsülnénk az ilyen és ehhez hasonló gondokat, azt kell mondanunk, hogy

Emberek közt

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

ezek bármennyire fájnak és gyötörnek is jelenleg, mégis jóval egyszerűbbek, mint az előbbiek. Mert megfoghatóbbak, mert a *közösségben* végzett munkából fakadnak. Márpedig aki úttörőmunkát végez, annak fóruma és lehetősége is van arra, hogy sérelmeit, gondjait, kívánságait a *közösség* tudomására hozza.

Mint például a 10 éves N. Marianna:

„Szeretném, hogyha ennyi év után (4) az iskolánkban a tatarozás már befejeződne!"

Talán még nem késő!

Fordítsuk egészen komolyra a szót. Rengeteg olyan kívánság is érkezett, amelynek megoldásához már nem elég az egyszerű részvét, vagy együttérzés. Ezek teljesítéséhez, orvoslásához az állami és társadalmi szervezetek segítsége is szükséges. Csak néhány példa, hogy lássuk, miről is van szó.

Nagy Marianna (Kimle):

„Szeretném, ha édesapámat meg tudnák gyógyítani az orvosok..."

Kadlicskó Éva (Pécs):

„Szeretném, ha végre lakást kapnánk, s már hozzánk is besütne a nap, s így télen sem kellene az alagsorban fagyoskodni, mivelhogy fűteni nem lehet..."

Cs. István:

„Kívánságom az volna, hogy édesapám ne inna és ne veszekedne anyukával és velünk..."

Orosz Olívia (Esztergom):

„2500 Ft-ot kérek az anyukám meggyógyíttatására!..."

Reinhardt Ildikó és Tibor (Gyál):

„Egy árva kislány és kis öccse kívánságai. Egy Gazdálkodj okosan! társasjáték. 2. Egy elemes autópálya, versenyautóval. 3. Egy Takarékoskodj! társasjáték."

Persze, amint azt már előző írásunkban is említettük, több mint negyvenezer kívánságlista érkezett szerkesztőségünkbe, úgyhogy a példákat hosszasan sorolhatnánk még.

Ehelyett inkább javaslunk valamit.

Figyelj egy kicsit jobban a barátodra, az iskolatársadra. És ha úgy látod, hogy csak halványan mosolyog, amikor mindenki harsogva nevet, ne tartsd különc csodabogárnak. Talán komoly gondjai vannak. És talán te segíthetsz rajta a legkönnyebben...

(Riportokban folytatjuk)

Cser Gábor

egyedül

VASEDÉNY VASEDÉNY VASEDÉNY VAS

PÁLYAVÁLASZTÓK FIGYELEM!

általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk tanulónak az 1979—80-as tanévre

HÁZTARTÁSI FELSZERELÉSEK

eladója szakmára.

Jelentkezés:

Fővárosi Vas- és Edénybolt Vállalat személyzeti osztály Budapest, Közraktár u. 30. 1093

Telefon: 170-907

VASEDÉNY VASEDÉNY VASEDÉNY VASEDÉNY

FIGYELEM!

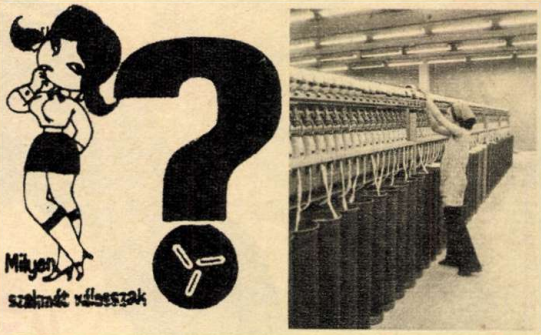

Általános iskolát végzett lányokat, fiúkat felveszünk az 1979—1980-as tanévre fonó-szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.
FELSŐ KORHATÁR: 16 év
TANULÓIDŐ: fonó és szövő szakmában **2 év.** géplakatos, villanyszerelő szakmában **3 év.**
JUTTATÁSOK: különélési pótlék vidékieknek havi 500,— Ft, társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450,— Ft, teljes ellátás havi 90,— Ft-ért, a kollégiumi elhelyezés, a tankönyv és a munkaruha díjmentes.
ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől függően havi 350—550,— Ft
Utolsó fél évben a 4-es, 5-ös tanulók havi 1200—1500 Ft-ot kereshetnek.
Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft.
Továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk.
Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től ½4-ig személyesen.
Leveletekre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály Budapest IV. ker., Erkel u. 30. 1040 Telefon: 693-111/115 vagy 224-es mellék

SZERETED A SZÉP RUHÁKAT?

Textilszakmunkás válhat belőled.

Jelentkezz SZÖVŐ-FONÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK a Kőbányai Textilnél!
A Kőbányai Textil szerződtet 14—16 éves fiúkat és lányokat

TEXTIL KŐBÁNYAI TEXTIL

790—1050 Ft-ig ösztöndíjat fizetünk, vidékieknek különélési pótlékot adunk, teljes ellátásról, lakásról és munkaruháról gondoskodunk térítésmentesen.

A pályaválasztási lapra ezt a címet írd:
KŐBÁNYAI TEXTILMŰVEK, BUDAPEST, Gyömrői út 90. — 1475

Könyvespolcotokra ajánljuk!

... pld. Ablak—zsiráf: Képes gyermeklexikon ..... 56,— Ft

... pld. Varga Katalin: Gőgös Gúnár Gedeon. Versek, mesék ..... 22,50 Ft

... pld. Varga Katalin: Mosó Masa mosodája ..... 22,50 Ft

Iskolásoknak ajánljuk:

... pld. Cooper J. F.: Bőrharisnya ..... 19,— Ft

... pld. Cooper J. F: Az utolsó mohikán ..... 19,— Ft

... pld. Eötvös József: A falu jegyzője ..... 25,— Ft

... pld. Gárdonyi Géza: Egri csillagok ..... 36,— Ft

... pld. Lengyel Dénes: Kossuth Lajos öröksége. Mondák ..... 39,— Ft

... pld. Szolovjov: A csendháborító. Regény ..... 22,— Ft

... pld. Verne: Nemo kapitány ..... 31,— Ft

... pld. Verne: Sztrogoff Mihály..... 32,— Ft

*

... pld. Zonn, W.—Milewska E.: Csillagászat ..... 40,— Ft

... pld. Steinmann Henrik: Építőművészek az állatvilágban ..... 29,— Ft

... pld. Szergejev, B.: Isznak-e a halak? Szórakoztató élettan ..... 40,— Ft

*

... pld. Merényi József: Szülőföldünk Észak-Magyarország 1. kötet ... 32,— Ft

... pld. Simon Tibor—Csapody Vera: Kis növényhatározó ..... 26,— Ft

... pld. Tüskés Tibor: Magyarország (képes földrajz) ..... 36,— Ft

*

... pld. Hernádi Sándor: Írjuk, mondjuk helyesen! ..... 21,— Ft

... pld. A magyar helyesírás szabályai 16,— Ft

... pld. Rácz Emőke—Takács Etel: Kis magyar nyelvtan 5. kiadás ..... 22,— Ft

... pld. Szabó Kálmán: Helyesírási szöveggyűjtemény ..... 25,— Ft

... pld. Szabó Kálmán: Játékos nyelvtan, játékos helyesírás ... 16,50 Ft

... pld. Szende Aladár—Szabolcs Árpád: Helyesírás lépésről lépésre ..... 26,— Ft

A könyvek megrendelhetők a kivágott és kitöltött hirdetési szelvényen, vagy postai levelezőlapon.

Egyéni vásárlóink részére készpénzfizetés esetén 200,— Ft felett a szállítás költségmentes.

Részletfizetésnél a postaköltséget, valamint a 3 százalék kezelési költséget felszámítjuk. Részletfizetési kedvezményeink: 400,— Ft felett 4 havi, 600,— Ft felett 6 havi törlesztés.

Címünk: Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat 507. sz. „Arany János" könyvesbolt Szombathely, Bajcsy-Zsilinszky u. 10/A 9700

MEGRENDELÉS

Alulírott megrendelem postai szállításra a fenti műveket:

* részletfizetéssel

** készpénzfizetéssel

(A nem kívánt feltétel törlendő)

Kelt .....

.....

a megrendelő aláírása

A megrendelő neve: .....

Címe: (irányítószámmal): .....

Csak részletfizetés esetén töltendő ki!

Anyja neve: .....

Szül. hely, év: .....

Jön! Jön!

MÁRCIUS ELEJÉN!

VÁLTOZATLAN ÁRON!
Változatos tartalommal!
Szövetségi kapitány lehetsz!
Kalap talány
Híres emberek-nagy csínyek
Csupa rejtvény
Pif, a mélytengeri kapitány
Riporter bakik

Olcsó padlóváza

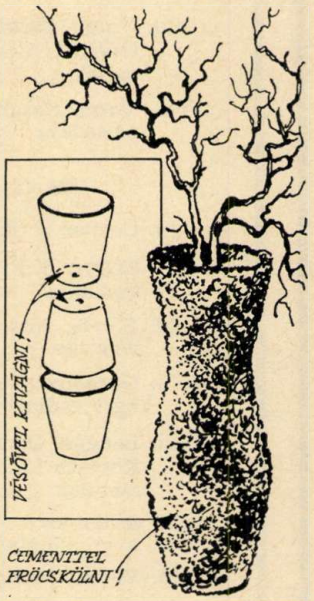

Jól mutat a szoba sarkában a színes, magas padlóváza, néhány elszáradt növénnyel, vagy élő friss virággal. A kereskedelemben kapható padlóvázák nem az én zsebpénzemhez méretezettek. Mégis szerettem volna egyet magamnak.

Vettem három darab nagyméretű virágcserepet. Kettőnek az alját vésővel, vigyázva kivágtam, majd a peremüknél fogva epokittal összeragasztottam. Ezzel egy időben a harmadik cseréphez is hozzáragasztottam a felső kettőt. Száradás után híg cementlével lefröcsköltem a váza külső részeit. A rücskös felületet végül olajfestékkel színeztem.

SZAVA LÁSZLÓ, Kondó, Kossuth u. 24. – 3775

Otthoni ügyeskedés

Sokszor kell egy-egy újabb polcnak, képnek, fogasnak jól tartó, erős rögzítést készíteni a falba. Ilyenkor te is segíthetsz, s jó, ha tudod, hogy mit mivel és hogyan rögzíthetsz.

Jelöld ki a fúrás helyét ceruzával. A fúrógépbe vidiafejet tégy, akkora

Rugós mérleg — házilag

Természetesen nekünk is van otthon mérlegünk, de én egy nagyon pontos, precíziós mérleget akartam készíteni. Sikerült, ezért elmondom nektek is, hogy miképpen barkácsoltam borotvapengéből (ez helyettesíti a rugót), deszkadarabokból, drótmaradékokból az én mérlegemet.

Fából elkészítettem a talpazatot, állványt és hátlapot. Az állványra facsavarral felfogtam a borotvapengét, a pengére tekert dróttal pedig ráerősítettem a mérleg mutatóját. Ezt is drótból készítettem és a végét reszelővel kihegyesítettem, majd befestettem. A borotvapenge végétől számítva kb. két centiméterre akasztottam fel a mutatóra a mérleg serpenyőjét. Ennek elkészítése sem volt nehéz. Befőttes üveg műanyagból készült fedelét három helyen megfúrtam, damillal és dróthoroggal láttam el. Kész a mérleg, de nincs súly!

Csehszlovákiában élek, és hallottam, hogy az itteni öreg tízfilléres az kb. 1 gramm, akárcsak a magyar 1 forintos.

A hátlapra a mutatott értékeket bejelöltem, majd tussal kihúztam, színtelen lakkal lefújtam. Ezzel máris elkészült a meglepően érzékeny, rugós mérlegem. Ha nektek is sikerült, írjatok. Köszi.

ADAMCSEK DÁNIEL,
93101 Šamorin, Mierová 24.,
Č S S R

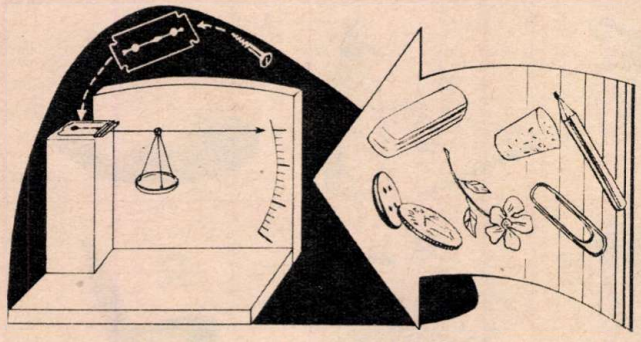

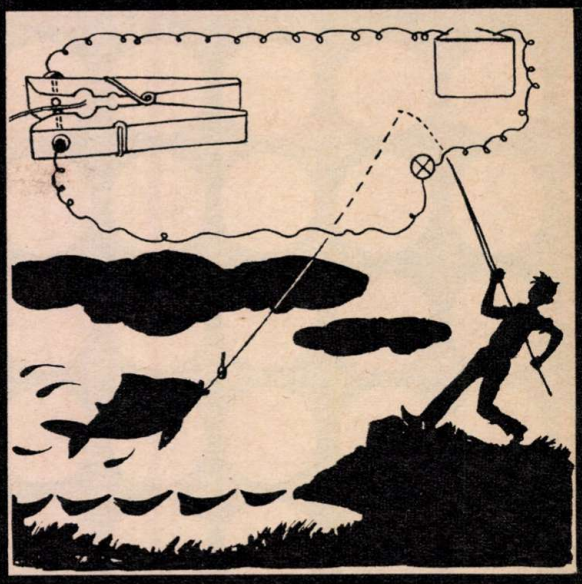

Elektromos kapásjelző

Ez a kis segédeszköz igen gyorsan elkészíthető. Célja: a horgász sötétben is könnyen észrevegye, ha kapás van, vagyis, ha a hal bekapta a horgot.

ANYAGSZÜKSÉGLET: 1 db zsebtelep, 1 db ruhacsipesz, 1 db zseblámpaégő + foglalat, 2 db 3-as csavar, 2 db 3-as anyacsavar, pár méter vékony elektromos vezeték és egy kis falap.

A ruhacsipesz csíptető végén mindkét részébe lyukat fúrunk és a csavart ezen keresztül felfogjuk. Ezt megelőzően a vezeték megtisztított végeit a két csavar alá szorítsuk be.

A két vezetékszál közül az egyiket az elemhez, a másikat a körtefoglalathoz kapcsoljuk. Az elem másik pólusától az égőhöz szintén vezessünk egy rövid huzaldarabot. Az egészet rögzítsük a falapra. A „készülék" működése a következőképpen történik: a két csavar közé csíptessük a horgászdamilt, amely egyben szigetel, tehát az áramkör nem zárt, az égő nem világít. Kapás esetén, a hal egy erősebb mozgással a damilt kirántja a csipesz csavarjai közül, az áramkör zár, az égő világítani kezd.

NÉMETH ANTAL, Szentendre, Wolf u. 11. 2000

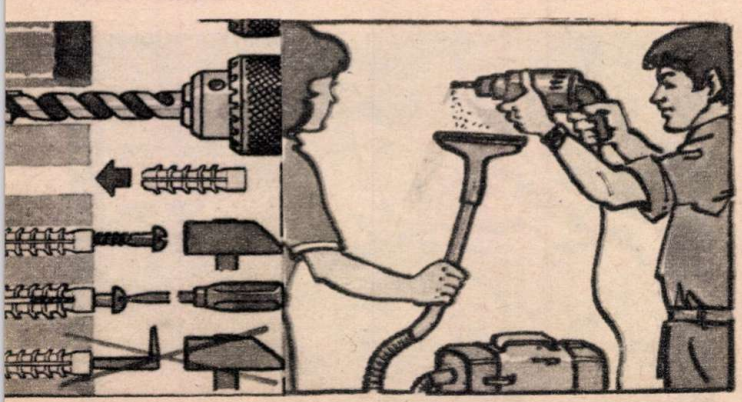

méretűt, amely megegyezik a műanyag tipli átmérőjével. Ha van segítséged, kérd meg, hogy a porszívóval (az ábra szerint) a kihulló port fogja fel. Így a szüleid is örülnek majd, hogy nem csináltál nagy szemetet. Téglafalnál a fúrót egyenesen tartva a kellő mélységig vájd ki a lyukat. Betonfal fúrásához csak az ütvefúrógépet használhatod. Ezután helyezd be (vagy kalapáccsal üsd be) a tiplit. A rögzítendő tárgy nyílásán bújtasd át az előre elkészített facsavart és egy erős csavarhúzóval meghúzva a csavart már kész is vagy a munkáddal. Azért a maradék faltörmeléket még ajánlatos eltávolítani és a porszívót kitisztítani.

TÖPRENGŐ

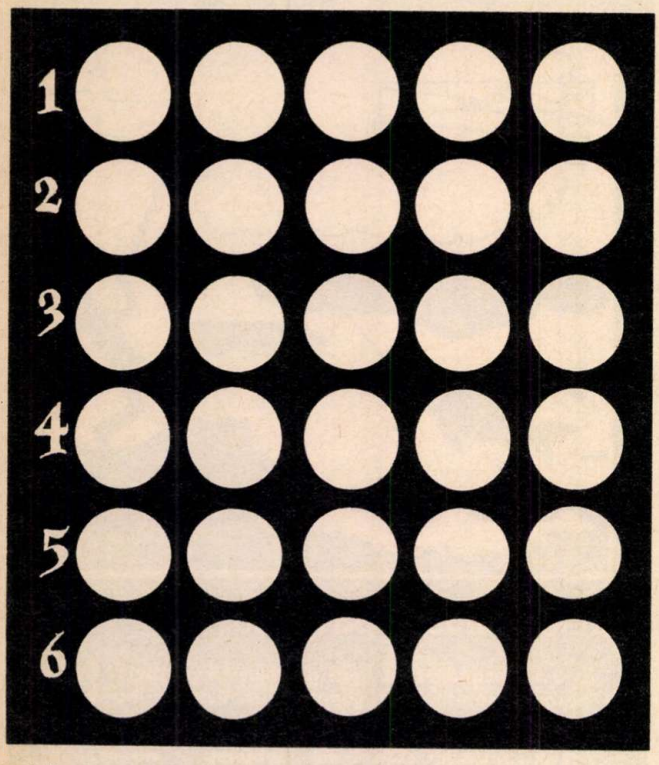

6×5 = 30: A vízszintes sorok beírása után a függőleges 1—6. oszlopban egy híres francia költő nevét kapod meg.
1. Erős piros. 2. Kellemes szag. 3. Nézed. 4. Pillangó. 5. Farkas. 6. Zéró.

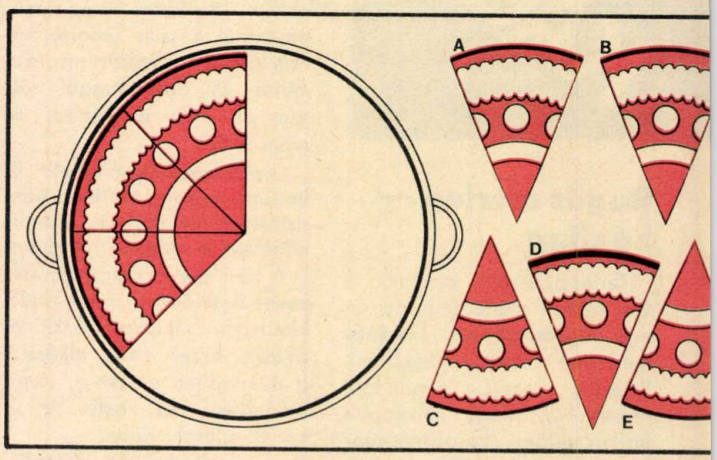

AZ ÖT SZELET közül melyik mintája egyezik meg a tálon levő torta mintájával?

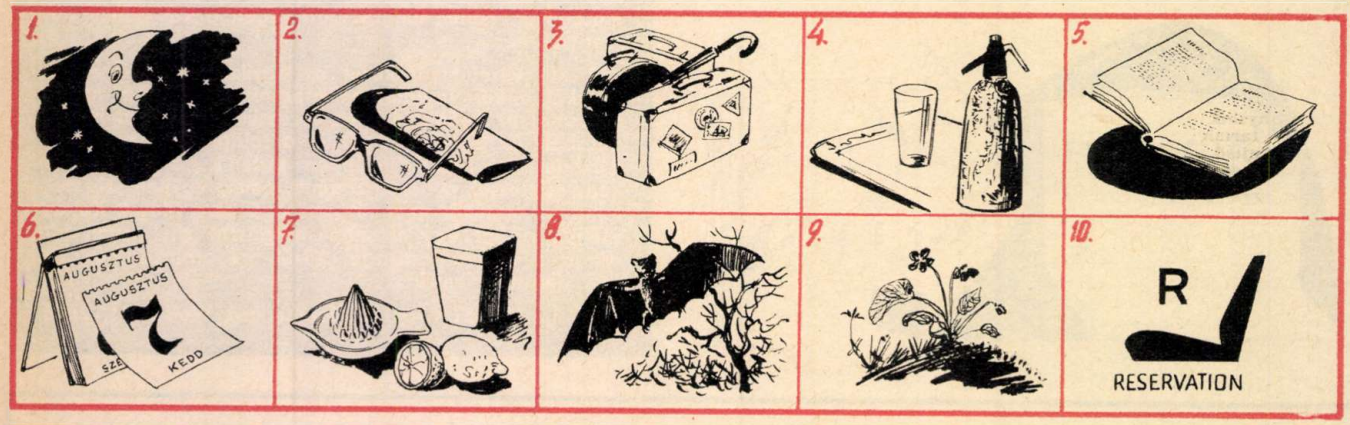

KERESD A PÁRJÁT!: Minden rajzot összekapcsol valami egy másik rajzzal.

TÍZ UTOLSÓ

1. Utolsó szó jogán. Mit jelent ez?
2. Kinek melyik művéből vált szállóigévé az utolsó tánc fogalma?
3. Utolsó ítélet a címe Michelangelo egyik festményének. Hol található a kép?
4. Utolsó gavallér címmel a híres walesi herceg pesti mulatozásairól ki írt könyvet?
5. Ki az Utolsó mohikán szerzője?
6. Ki írta az Utolsó budai basa című regényt?
7. Utolsó pár előre fuss! Mi ez?
8. Az nevet utoljára ... (Rejtő Jenő tréfás átfordításával folytasd a közmondást.)
9. És egy másik közmondás: Így lesznek az ... — fejezd be!
10. Ki írta az Utolsó mohikánnő című elbeszélést?

MI EZ? a) vulkáni kráter, b) kiszáradt fatörzs, c) törött öntvény.

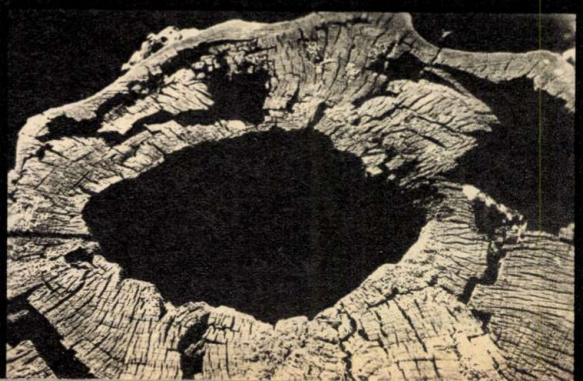

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: március 8.

AHÁNY ORSZÁG, ANNYI NYELV

Mi a hivatalos nyelv ezekben az országokban?
Brazília: a) brazil, b) portugál, c) spanyol.
Andorra: a) spanyol, b) katalán, c) francia.
Srí Lanka: a) hindi, b) maláj, c) szingaléz.
Fülöp-szigetek: a) spanyol, b) tagalog, c) urdu.
Grönland: a) svéd, b) norvég, c) dán.

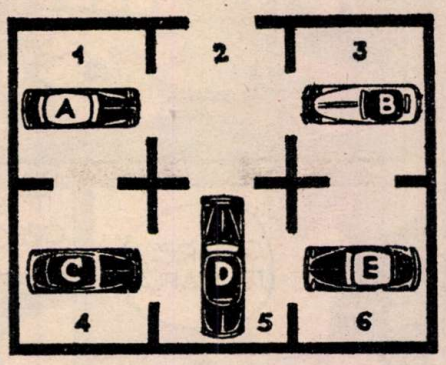

ÖT GARÁZS ÉS ÖT AUTÓ látható a rajzon. Próbáld meg áthelyezni az autókat úgy, hogy a B a 6-os, az E a 3-as, a D a 4-es és a C az 5-ös garázsba kerüljön. A kettes számmal jelölt garázsba csak egy autó fér be, tehát amíg ide-oda tologatod a kocsikat, erre is ügyelj.

Hogyan oldanád meg a helycseréket?

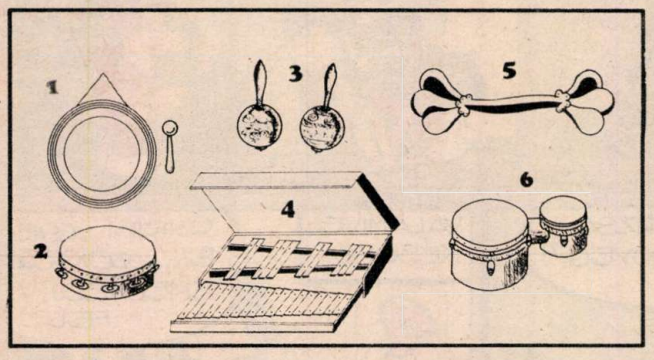

A HANGSZEREK mindegyikének három nevet adtunk. Melyik az igazi?

1. a) Tamtam, b) gong, c) réztányér. 2. a) kisdob, b) tamburin (csörgődob), c) cseleszta. 3. a) okarina, b) tamtam, c) maracas (rumbatök). 4. a) vibrafon, b) xilofon, c) harangjáték. 5. a) kasztanyetta, b) akkordeon, c) bongó. 6. a) pergődob, b) bongó, c) kisdob.

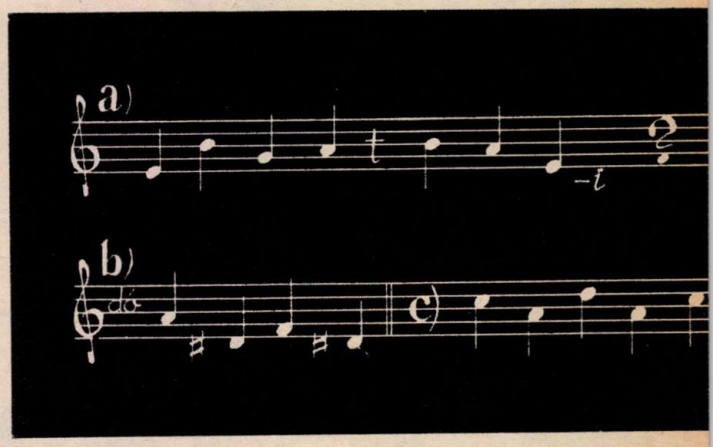

SZOLMIZÁLD a hangjegyeket és olvasd össze a kapott szótagokat! Így hat értelmes szót kapsz. Melyek ezek?

Barkácsolás

Rejtvényünk két fő sora felhívást tartalmaz barkács ügyben. Fejtsd meg a rejtvényt, és cselekedj!

VÍZSZINTES: 1. A felhívás első sora. 10. Női név. 11. Idő előtti ráncokat okoz az arcon, növelővel. 12. Csónak formájú acéltömb, amelyen az izzó vasat kalapálják, de Pest megyei helység is. 13. Apa arabul. 14. Személyes névmás. 15. A Lehel név másik alakja. 16. ... Jürgens, osztrák táncdalénekes. 17. K. O. A. 18. Ritka női név. 19. Hangtalanul datál! 21. Alma, tájszóval. 22. A szén és a tantál vegyjele. 25. Kiejtett betű. 26. Spanyol, portugál és osztrák autók betűjele. 27. „Itt a kehely, igyál, / Uram László király, / Enyhít ... mikép ...!" (Arany). 28. A levei rajzolatával látja el. 30. Határozószó.

FÜGGŐLEGES: 2. Fasor. 3. Valaminek az elvégzését elfogadja. 4. A. R. Ö. 5. Türelmetlen szócska. 6. Kalászos növények gyűjtőneve. 7. Olyanképpen, ford. 8. Iskolai osztályzat. 9. Bőségesen szóró. 10. **A felhívás második sora.** 13. Rövid, tréfás elbeszélés. 16. Elképzelt eszményi társadalom, s az ilyenről szóló regény. 17. A János vitéz c. daljáték zeneszerzője, Pongrác. 20. A láb része. 23. Két morzejel. 24. Levágja a gabonát. 26. Katonai rang rövidítve. 27. Mindkét névelőnk. 29. Egyforma betűk. 30. A. T.

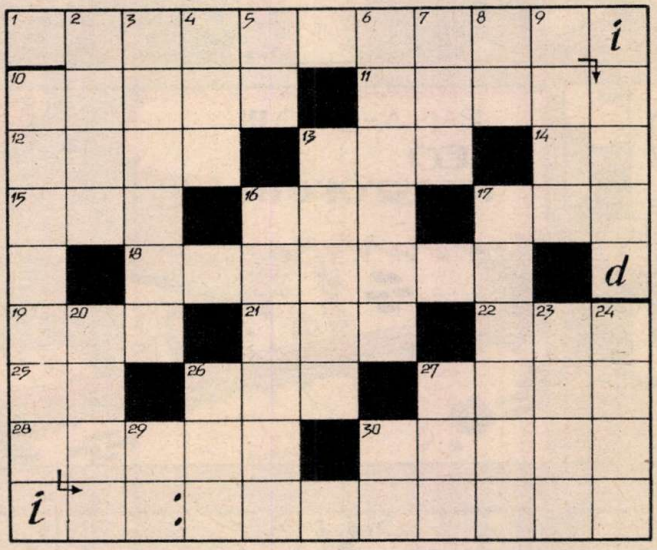

A 7. SZÁMUNK MEGFEJTÉSEI

Hány fej: 14. **Lombikok:** c. **Keresd:** a piros kör alatti szélső sorban, föntről a második. **Kilenc ország:** A — Franciao., B — Románia, C — Magyaro., D — Ausztria, E — Portugália, F — Jugoszlávia, G — Lengyelo., H — Csehszlovákia, I — Olaszország. **Pipák:** E—S, P—B. **Tízszer kettő:** háztetőből, rendőr, kutya farka, hirdetőoszlop, kalap, esernyő, kétfejű gyerek, hátitáska, lámpafej, két autó egymás fölött. **Párbajozók:** 7. **Rejtjelzett számtan:** 308:14 = 22, 657 + 136 = 793, 965 — 150 = 815.

SAKK

A sakkfeladványok érdekes csoportját alkotják azok, melyekben nincsenek gyalogok. Ilyen az alábbi is:

Böhm F. (1932).

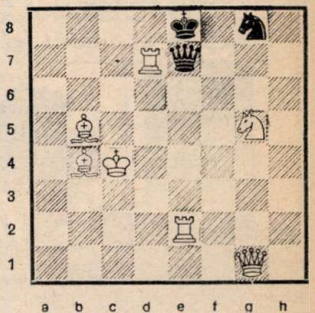

Matt két (2) lépésben

Megoldásul csak a kulcslépést (világos kezdőlépése) küldjétek be a Pajtás szerkesztőségébe „SAKK" jelzéssel.

A január 4-i számban közölt három sakkfeladvány megoldása: F: 1. **c7—c8 Bástya,** K: **1. Hf6—h5,** A: **1. Bh1—h2.**

A helyes megfejtést beküldők közül könyvutalványt nyertek: **Bögri Erika** (Belezna), **Eszes Erzsébet** (Pétervására), **Horváth Gábor** (Oroszlány), **Szabó Kristóf** (Budapest) és **Turán Sándor** (Szeged).

LEÓ

AZ ÉN PÁZSITOMON LUSTÁLKODIK A SEMMIREKELLŐ!!

MÁSHOL TERPESZKEDJ!

A PUSZTA FÖLDÖN? NEM TÚL KÉNYELMES!

NO GYERE, TE MAFLA!!!

ITT EZ AZ ÖREG SZŐNYEG

KÖSZÖNÖM FŐNÖK!

© Ed. VAILLANT 1749

AZ IGAZ, HOGY NEM PERZSA...

PERZSA-SZŐNYEG?!

VALAMIVEL KÉSŐBB...

CSIRIBI .:: CSIRI BA'... SZŐNYEG EMELKEDJ FEL!

MICSODA BADARSÁG! REPÜLŐSZŐNYEG CSAK AZ EZEREGYÉJSZAKA MESÉIBEN VAN!

R-I-A-D-Ó!!!

LEÓ MEGSZÖKÖTT!

Rmás

1. 2. 3. 4. 5.

SZUNDI TÜZET RAK...

te pedig a rajzokat rakd helyes sorrendbe.

OLVASSUNK EGYÜTT!

Szeptemberben vettük birtokunkba az új iskolát és azzal együtt a kibővített könyvtárunkat. Magyar szakos tanárnőnk, Karvászné vezetésével a nyolcadikosokból verbuválódott a könyvtár szakkör. Elértük azt, hogy nemcsak azok a gyerekek látogatják rendszeresen a foglalkozásokat, akik eddig is „falták" a könyveket, hanem olyanok is, akik nem rajongtak az olvasásért. A könyvbarátok tábora egyre gyarapodik, segítünk a kisebbeknek az olvasmányok megválasztásában.

Molnár Ildikó
Göd-felső,
Tanácsköztársaság u. 13.
2131

KÖTÉNYKÉK, PÁRNÁK, JELVÉNYEK...

A csapatunknál egy évtizede működő kiváló kézimunka szakkörben ez évben harmincöt gyerek fejleszti kézügyességét. Munkánkat Offra Gáborné, Zsuzsa néni irányítja. Matyó terítőket, keresztszemes párnákat, furtai futókat hímezünk, az egészségőröknek karszalagot varrunk, és gyerekszobába illő faliképeket készítünk. A kézimunkázás mellett írásos pályamunkákat is készítünk a helyi szokásokról és hagyományokról. A legkiválóbb írásokat a csapatvezetőség évente jutalmazza, a mestermunkákból kiállítást rendezünk.

Szabó Katalin
Hajdúhadház,
Bezerédi u. 21. 4242

DALOLVA, JÁTÉKOSAN

A „Barátság" orosz szakkör tagjai vagyunk. Hasznosan és vidáman töltjük el a hétfő délutánokat. Levelezünk szovjet gyerekekkel, orosz népdalokat, játékokat tanulunk, és izgatottan készülünk a „Ki tud többet a Szovjetunióról?" vetélkedőre.

Solymár Judit
Magyarkeszi,
Népköztársaság u. 11.
7098

CSICSERI ÉS PIRINYÓ

Úttörőházunk két legeredményesebb és legkedveltebb szakköri csoportja: a bábosok és népi táncosok. A bábosok már szerepeltek Budapesten és Visegrádon. Jutalmul Csillebércen táboroztak két hétig. A szakköri tagok száma úgy megnövekedett, hogy két csoportot alakítottunk: Csicseri és Pirinyó néven. Eredményesen szerepelnek a versenyeken, rendszerint első vagy második helyezéssel térnek haza. Azért aztán Balatonszepezden is táborozhatnak.

Makkai Erzsébet
Ajka, Rendeki út 42. 8447

ÍGY A MATEK IS ÉRDEKES

Nagyon szeretjük a számtan szakkört. Rengeteg példát oldunk meg. Foglalkozásaink célja a versenyekre való felkészülés mellett a logikus gondolkodás fejlesztése. Nem is olyan szörnyű a számtan, ha értjük a feladatokat!

Kui Márta
Sajólád,
Kossuth L. út 65. 3572

ŐSI MOTÍVUMOK

Schmidt Sándor bácsi kilenc évvel ezelőtt szervezte meg a fafaragó szakkört. Főleg az Erdélyben elterjedt ékvonásos fafaragással ismerkedtünk meg. A késeket magunk készítettük, saját terveink alapján születnek a használati vagy dísztárgyak és felhasználjuk az ősi motívumokat is. Az ügyesebbek — nem szeretnék hencegni, közöttük vagyok én is — eljuthatnak a sárospataki és a beregi alkotótáborba. Aminek nagyon örülünk, Schmidt Sanyi bácsi népi iparművész lett.

Juhász Árpád
Vásárosnamény,
Kiss E. u. 1. 4804

A MI TORNATERMÜNK SOHASEM ÜRES!

Csapatunkban nagy hagyománya van a sportolásnak. Gyakran szerepelünk járási, megyei versenyeken, és általában dobogós helyezéseket érünk el. A focibajnokságon legutóbb másodikok lettünk. A pingpongozást is nagyon szeretjük. Nemrég zajlott le a „Falusi pingpongbajnokság", ahol iskolánk egyik tanulója harmadik lett. Nálunk az „Edzett ifjúságért" mozgalomba majdnem mindenki benevezett, és együtt izgultunk szüleinkkel az „Ügyesség — bátorság" versenyeken.

Gungl Anikó
Bikal,
Zrínyi M. út 3. 7346

CITERAZENEKAR

A művelődési házban működik a népszerű citera szakkör. Sok meghívást kapunk a járási rendezvényekre, az általános iskola ünnepélyeire. Már kétszer szerepeltünk a péri népművelők szemléjén. Tavaly a járási úttörő kulturális szemlén első helyezést értünk el. Vezetőnk azt akarja, hogy a jókedvű zenélés mellett ismerjük meg a nép dalait, többet tudjunk róla, mint amennyit az iskolában tanulunk.

Csordás Katalin
Töltéstavai Ált. Iskola
9086

VASASOK A TSZ-BEN

A balmazújvárosi Vörös Csillag Mgtsz-ben üzemi szerelőszakkör alakult hetedikes fiúkból.

Első foglalkozásunk alkalmával megismerkedtünk a gépekkel, szerszámokkal. Igaz, hogy az esztergagéphez nem nyúlhatunk, mégis sok érdekességet kínál a szerelőszakkör. Jó, hogy pályaválasztás előtt bepillanthatunk a vasas szakmákba.

Bársony Sándor
és Árva Gyula
Balmazújváros,
Kossuth tér 14. 4060

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

79.0214 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

A félelmetes doboz 8

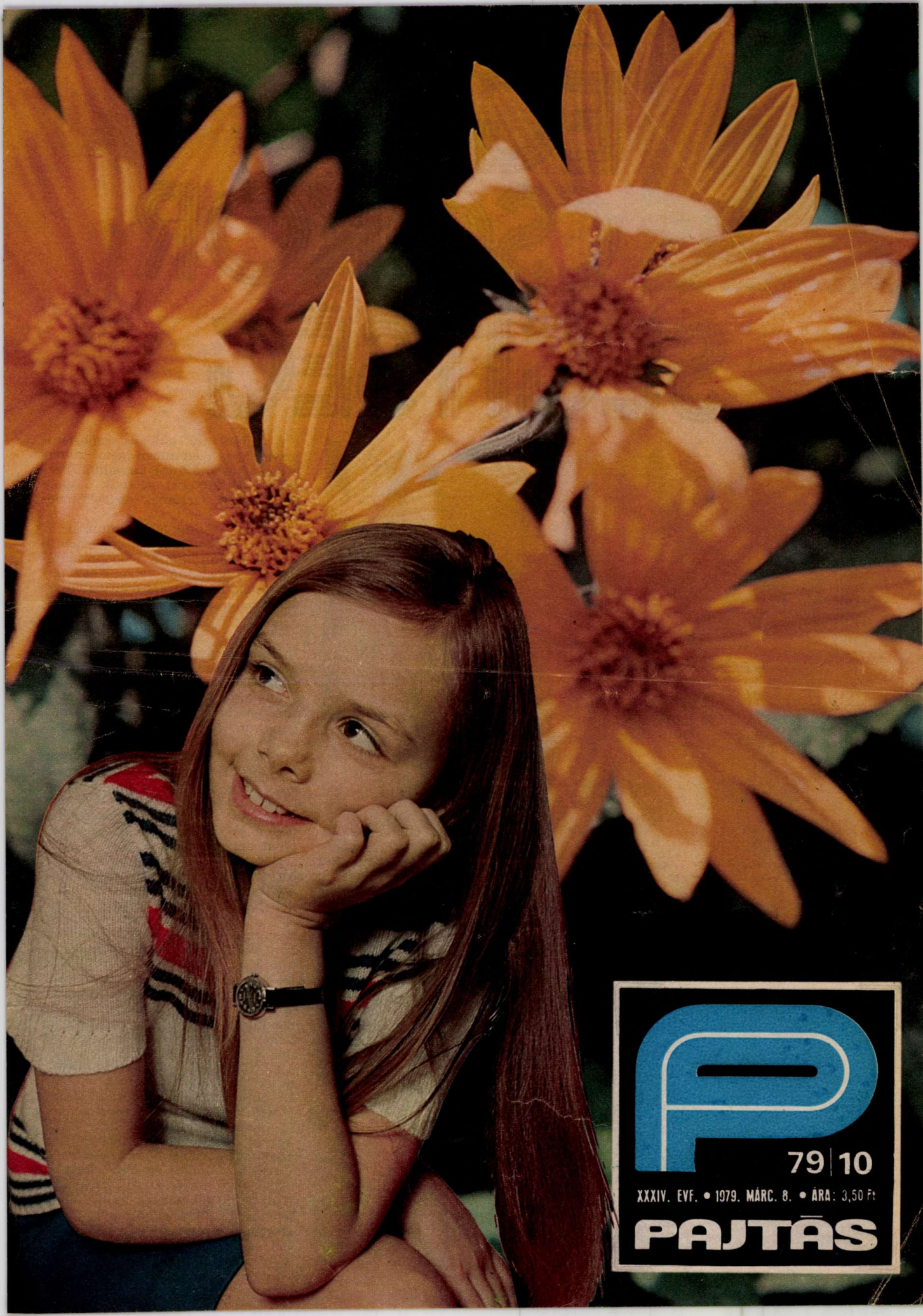

79|10

XXXIV. ÉVF. • 1979. MÁRC. 8. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

EGY CSOKOR SEGÍTSÉG

A három fiú különös ismertetőjegye, hogy semmiben sem különböznek hasonló korú társaiktól. Szeretik a jó filmeket, szeretik a sportot, a zenét, szeretnek nagyokat nevetni.

És nem szeretik a házimunkát.

Ezért aztán valósággal emberfeletti tettnek számít, amire a nőnap alkalmával ragadtatták magukat: úgy döntöttek, hogy erre a napra átveszik a háztartás irányítását!

*

Az a meglepő tény már a „hadművelet" első, vázlatos áttekintése során nyilvánvalóvá vált, hogy erre a feladatra kevésnek bizonyul majd egyetlen ártatlan serdülőkorú energiája, a siker érdekében tehát az erők egyesítésére van szükség.

A lakás megszállása viszonylag gyorsan, a legcsekélyebb személyi vagy anyagi veszteség nélkül zajlott le. Dénes ennek ellenére úgy döntött, hogy a jó munka legelső feltétele a tökéletesen pihent szervezet, tehát helyet foglalt.

Barátai — Attila és Laci — nem osztották ezt a nézetet, és rosszalló ábrázatot öltöttek. Dénes tehát kissé kelletlenül bár, de fegyvert fogott. Elővett egy varrótűt, és elkínzottan körülnézett. Csak akad valahol valami varrnivaló, ami munkának sem utolsó, és mégis ülve végezhető. A felderítés eredménnyel járt: a mama egyik kabátjáról hiányzott egy gomb.

— *Na, fiúk* — mondta Dénes, és gondterhelten visszaroskadt —, *munkára! Ácsorgással semmire sem megyünk.*

Körülményesen befűzte a cérnát, majd megfontoltan varrni kezdett. Később, amikor már harmadszor szúrta meg az ujját, kezdett érlelődni benne a felismerés, hogy talán mégsem a kényelem a legfontosabb szempont ebben a hadműveletben...

Attila vállalta magára, hogy az akció résztvevőit ellátja élelemmel. A nyersanyagkészletek azonban meglehetősen szűkösnek bizonyultak, viszont úgy érezte, hogy a hadtáp feltöltése, a bevásárlás már mindenképpen meghaladná az erejét.

— *Rántott leves lesz a kaja!* — rikkantotta biztatóan, majd látva a mérsékelt lelkesedést, hozzálátott, hogy rövid, de kerek kiselőadás keretében ismertesse a kalóriaszegény táplálkozás előnyeit.

Amikor lehurrogták, gőgösen hátat fordított falánk csatlósainak, és nagy szakértelemmel hozzálátott, hogy a hideg vízből forró vizet készítsen.

Laci egyelőre töprengve forgolódott.

— *Valamilyen testhezálló feladat kéne* — morfondírozott, és amikor látta, hogy a többieknek fogalmuk sincs arról, hogy mi lenne számára a testhezálló feladat, magyarázva hozzátette. — Olyasmi, amihez ész kell!

— *Akkor nincs gond!* — sziszegett Dénes egy újabb szúrás élményétől eltorzult arccal. — *Felsöpröd a szőnyeget például.*

Laci azonban nem méltányolta a javaslatot, és csak legyintett, mint aki nem tud mit kezdeni az ilyen ásatag kaszárnyaviccekkel. Végül felcsillant a szeme. A könyvespolchoz lépett, és úgy találta, hogy a könyvek rendszerezése és mutatós elhelyezése immár nem tűr halasztást.

*

A lakás kezdett lakhatatlanná válni.

A konyhában időnként kiloccsant a fortyogó víz, a tárgyakat lassan belepte a liszt finom rétege, és sok helyen csillogott a zsír, ahol nem kellett volna csillognia.

Túl a nehezén...
Az ünnepi asztal megterítése azonban alkalmat ad még némi esztétikai vitára

A kisméretű konyha ezúttal kifejezetten tetszik Attilának. Kis hely, kis munka

Laci az első áldozat. A kérdés nem az, hogy jó-e, hanem hogy micsoda?...

A ruhák megszáradtak már, viszont makacsul kapaszkodnak a fregoliba

A szobát könyvek borították, mintha egyszeriben sokszorosára nőtt volna a számuk. Néha halk robajjal összedőlt egy-egy halom, és ilyenkor Laci hangját lehetett hallani. Valószínűleg buzdító csatakiáltásokat mormolt fojtott indulattal...

*

Az első győzelmet Dénes aratta. Szeretettel nézte a felvarrt gombot. A király néz így legkisebb fiára, amikor az hazatér a levágott sárkányfejekkel. Már mozdult a keze, hogy kipróbálja a varrás minőségét, de végül meggondolta magát. Jobb a békesség...

Attila bizakodva nézett a rotyogó folyadékba, aztán anélkül, hogy megkóstolta volna, úgy döntött, hogy kész az ebéd.

— *Na, sikerült? Milyen...?* — rontottak be a társak, de Attila csodálkozva nézett rájuk.

— *Csak nem képzelitek, hogy lemenne egyetlen falat is a torkomon nélkületek...! Az első falat természetesen titeket illet. Tessék, lássatok hozzá!*

Tűnődve fogyasztották az ételt. Némi színt vitt a táplálkozásba az a vita, amelyben megkísérelték eldönteni, hogy voltaképpen mit is esznek?...

Kaja után pedig döntő rohamra indultak a szövetségesek.

Dénes hozzálátott, hogy eltávolítsa a száraz ruhákat a fregoliról, amely végül mégsem szakadt le. A fiú azonban nem érte be ennyivel, elhatározta, hogy a végsőkig kiaknázza a sikert, és vasalni kezdett. Körülbelül másfél órán keresztül vasalt, ahogyan a természet csak vasalni engedte, és végül csaknem teljesen kész lett — a zsebkendőkkel.

— *Ennyit mára!* — törölgette izzadó homlokát, majd szemmel láthatóan döntő felismerésre jutott. — *A többit holnap. A mosott ruha nem romlik meg...*

Attila ezalatt a konyhát igyekezett visszaállítani eredeti állapotába. Fejcsóválva öntötte ki a levest, mint aki röstellkedik a finom falatok oktalan pazarlásán, majd kemény vívódás után belátta, hogy a helységet mégiscsak fel kell mosni.

Dénes és Laci parázs vitába keveredett a következő hadművelet részleteit illetően. Dénes port akart törölgetni, Laci meg szőnyeget akart söpörni.

— *Ha a portörlés után söpörsz, újra felvered a port* — érvelt Dénes.

— *Nem, nem* — udvariaskodott Laci. — *Tiéd az elsőség. Ha utánam törölgetsz, az összes port ismét a szőnyegre szórod!*

Végül rettenetes megoldás született: egyszerre láttak munkához...

*

A csoda mégis megtörtént.

Mindenütt rend lett, minden a helyére került. A három fiú nem kis büszkeséggel ült az általuk megterített ünnepi asztal mellett, amelyre még virágot is szereztek valahonnan.

Amikor Dénes édesanyja belépett, valahogy nagyon bizsergető csend támadt. A torkokban megrekedt valami, amiről senki sem tudta az első pillanatokban, hogy nevetés-e, vagy egy csipetnyi meghitt pityergés...

A fiúk emellett még fáradtak is voltak egy kissé. És mintha tűnődtek volna valamin.

Talán azon, hogy ők több nőnapot is tartanak majd ebben az évben...?

Cser Gábor

Fotó: Wagner Margit

A szellemi párbaj döntetlen lett: Dénes és Laci egyszerre küzd a porszemek ellen

HA KELL SZÁZSZOR IS...

Kísértetiesen néma, elhagyott házak sorfala között vezet az út a belvíz sújtotta Nagykamarás központjába. A falu szélén tócsákba térdelnek a megroggyant, alâdúcolt épületek, jelzik az alattomosan, föld mélyéből érkező víz roppant pusztító erejét. Az általános iskolában is félig-meddig rendkívüli állapot uralkodik. Tanárok, diákok egyaránt az elmúlt napok izgalmas eseményeiről beszélgetnek.

— Képzeljétek — meséli Saitz József —, este megrepedt a házunk egyik oldala, reggel, amikor édesanyám elment és betette maga mögött a kertkaput, a fal óriási robajjal ledőlt.

— Nekünk el is kellett költöznünk otthonról — szólal meg Halász Anita. — Éjfélkor keltettek fel, akkorra már mindent összecsomagoltunk. Amíg a szüleim felpakolták a kiskocsira a holminkat, én az öcsémre, Norbertra vigyáztam, meg egy-két ottfelejtett játékot szedtem össze.

— Hová mentetek?

— A nagyszüleimhez, ők is itt laknak a faluban, de az ő házukat még megkímélte a víz.

Csüggedésre nincs idő

Fehér István, az iskola igazgatója, aki egyben a kétezer-hatszáz lakosú Békés megyei község tanácsának el-

nökhelyettese is, a mentési munka egyik irányítója.

— Már csaknem egy évtizede, hogy minden esztendőben megkeseríti az életünket a belvíz — mondja —, de ilyen méretű még sohasem volt. Tizenöt szivattyú éjjel-nappal dolgozik, ám egy sor épületet így sem tudtunk megmenteni. A Ságvári termelőszövetkezet szántóföldjének hatvan százaléka, sok ezer hektár szintén víz alatt áll. A munkagépek nem mehetnek a földekre, a kár ilyen szempontból mintegy tízmillió forint. Csüggedésre nincs időnk, összefogott az egész falu, a gyerekek is sokat segítettek.

Nagy Erzsi nyolcadikos, a Gomba őrs vezetője, bólogat e szavak hallatán.

— Ti mit dolgoztatok? — kérdezem.

— Napokig homokzsákokat töltöttünk, cipeltünk.

— Mi a tőzegkotrógépek nyomában jártunk — emlékezik vissza a legnehezebb napokra Balogh Géza. — A kidőlt fákat emeltük ki a vízből, sárból, a házak aládúcolásában segédkeztünk. No meg, győzködtük az idősebbeket, hogy költözzenek ki életveszélyes házaikból. Az egyik egyedül élő nénivel különösen sok bajunk volt, állandóan csak azt hajtogatta, hogy itt élt hetven évig, ha összedől a háza, temesse őt is maga alá.

A belvíz elleni harc közvetlen irányítója Bányai Géza, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozója, ahogy hivatalosan nevezik: a szakaszvédelem vezetője. Hetek óta gumicsizmában, vattakabátban járja a vidéket, hol terepjárón, hol munkagépen, hol gyalog. A csak rövid pihenőkkel tarkított, állandó készenléti állapot sötét karikákat festett a szeme alá. Íróasztalán térkép, amelyen a különböző színű jelzések az avatatlannak keveset mondanak, számára azonban nagyon is beszédesek.

— Ezen a területen — mutatja a falut és határát ábrázoló térképen — nyolcvan kilométer hosszúságú érrendszer húzódik a föld alatt. Valamikor itt folyt a Maros. A talaj nagy része vízáteresztő homokból, söderből áll. A tavaszi olvadáskor a romániai hegyekből lezúduló víz ebben az érrendszerben talál utat magának és itt bukkan felszínre. Olyan ez, mintha a falu egy tengerre épült volna, amely hol eltűnik, hol előkerül.

Több millió köbméter víz

— Milyen mennyiségű vízről van szó?

— Eddig több millió köbmétert szivattyúztunk ki, de még korán sincs vége a munkánknak.

— Hová vezetik a kiszivattyúzott vizet?

— A környéken levő bánkúti, sóskúti erdőkbe. A víz magassága itt helyenként eléri a két métert.

— Nem lehetne csatornát építeni, és annak segítségével elvezetni a vizet valamelyik folyóba?

— Ez lenne az igazán jó megoldás, csakhogy ez kétszázmillió forintba kerülne. A mi vízügyi igazgatóságunknak ennyi az egész éves költségvetése.

Éltető makacsság

Víz és sár mindenütt. Elhagyott, félig-meddig pusztulásra ítélt házak. Az itt élők évek óta harcolnak a kegyetlen arcát mutató elemmel. Makacsul, kitartóan. Tóth József hetvenesztendős, a házán jól látható nyomot hagyott a víz.

— Egyszer már újjáépítettem a házamat, ha ismét baj érné, megint felépítem — mondja. — Nem megyek el innen. Egyszer megépül a csatorna, és akkor megmutatjuk, mit lehet igazán kihozni ebből a földből.

Az iskolát nem fenyegeti veszély. Biztosan áll a lábán. Szakáll Attila János nyolcadikos leplezetlen büszkeséggel mutat körbe, a most formálódó sportudvaron.

— Még nincs teljesen kész, még alakítgatjuk. Nem félünk a víztől. Ha ide is betörne, hát megcsináljuk újra. Ha kell, százszor is...

Bőcs Ferenc

Fotó: Szalay Béla

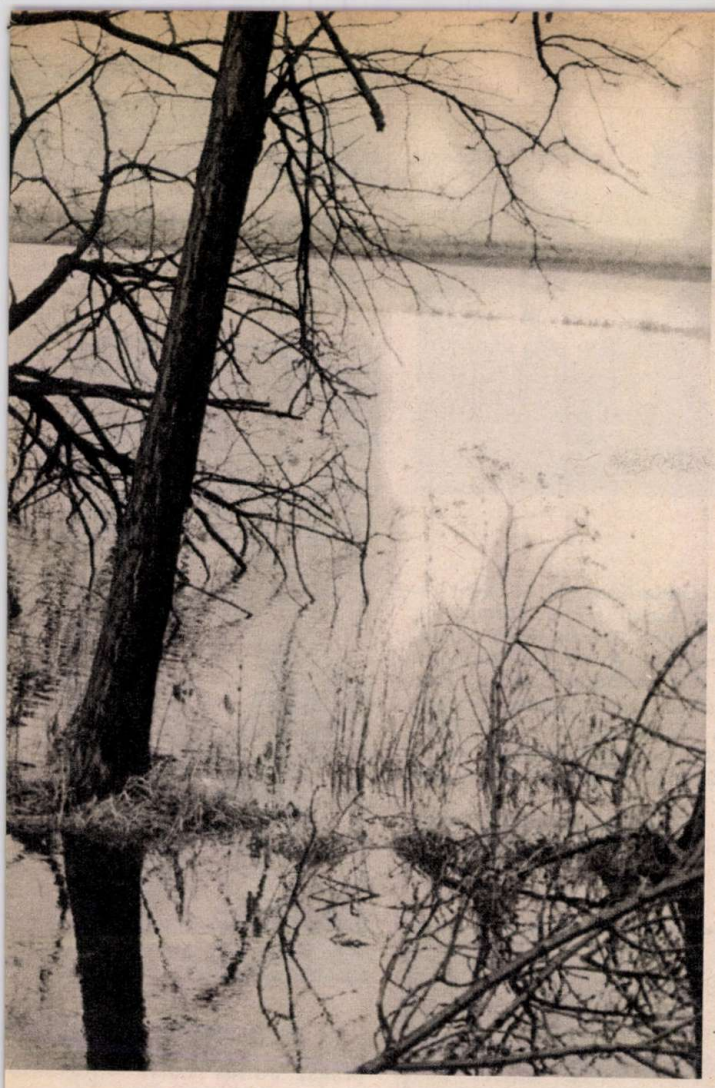

Eddig több millió köbméter vizet szivattyúztak ki Nagykamaráson

A kép láttán ma még nehéz elképzelni, hogy e ház helyén rövidesen új épület áll, hirdetve az itt élők elszántságát

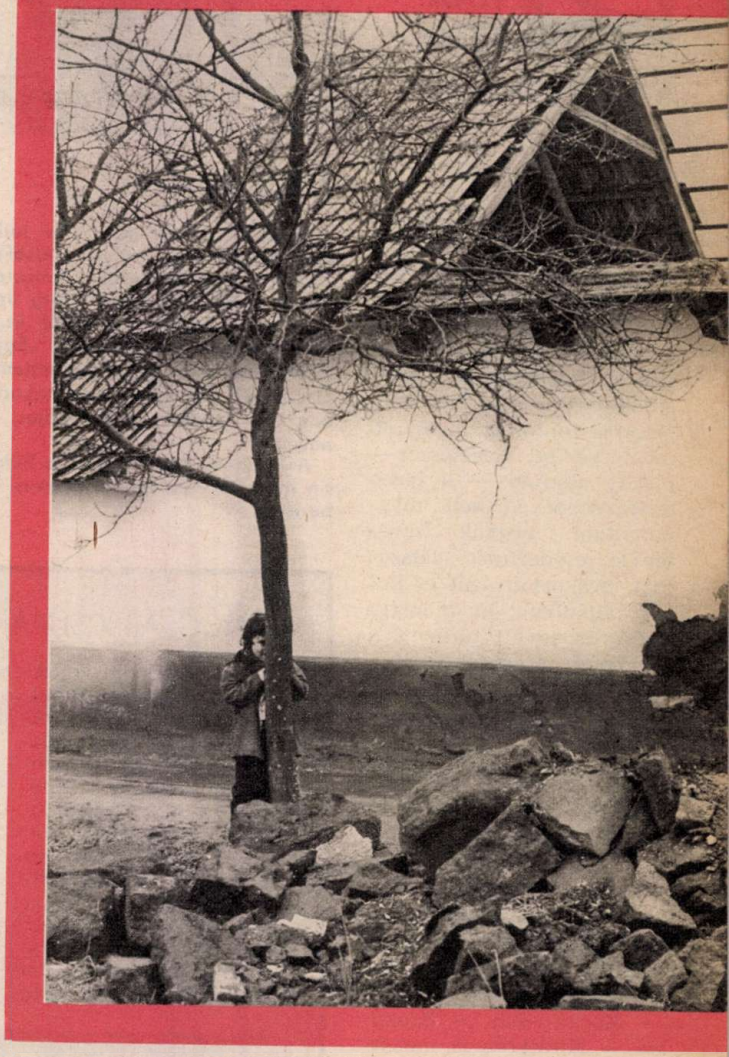

A nagykamarási gyerekek jelentős szerepet vállaltak a mentési munkákból

Mindenütt segítettek, ahol szükség volt munkájukra. Elszántságuk, derűlátásuk erőt öntött a már-már csüggedőkbe

TÚRA-TIPPEK

A BÖRZSÖNY LÁBÁNÁL

A túrázásnak, a kirándulásnak is megvannak a „lépcsőfokai". Az első, hogy eldöntsük a túra útvonalát, célját, hogy se több, se kevesebb terhet ne vigyünk magunkkal, mint amennyire szükségünk van. Nagyon fontos a menetidő megtervezése. Legelőször — térkép alapján — a terep jellegzetességeit kell megállapítani. Vegyük figyelembe csoportunk létszámát, gyakorlottságát és korát, különösen, ha a nagyszülők is együtt túráznak a szülőkkel, a gyerekekkel.

Óránként legfeljebb négy kilométeres sebességgel haladjunk. Százméteres szintkülönbség esetén — hegymenetben — a menetidőhöz 10 percet kell hozzászámítani.

Javaslom, töltsünk egy napot a Börzsöny lábánál. Útvonalunk: Budapest Nyugati pályaudvar — Verőcemaros-felső (vonattal) — Morgó-völgy — Szokolya — Királyrét. A menetidő Verőcemaros-felsőtől Királyrétig három és fél, négy óra. Az útiköltség körülbelül 40 forint.

Verőcemaros-felsőn lépcsőkön jutunk el a börzsönyi úttörővasút végállomásához. Itt emlékmű és egy korabeli mozdony áll, mindkettőt az úttörőmozgalom 30. évfordulója tiszteletére helyezték el. Szokolya felé a vasúti sínek vonalát követve, a Morgó patak völgyében halad az út. A községben érdemes megtekinteni II. Rákóczi Ferenc portréfestőjének, Mányoki Ádámnak emlékkiállítását.

V. Gy.

A FÖLD FIA

Pompásan illett ez a név Jurij Gagarinra, aki elsőként repült Föld körüli pályán, elsőként hatolt be a kozmoszba, majd 1 óra 48 perces időtartam után szerencsésen visszatért a Földre. Az egész világ ünnepelte. A korabeli kapitalista sajtó Gagarin hercegről írt. Ám csalódniok kellett, mert Jurij Gagarin kijelentette: „Egyszerű szovjet ember vagyok. 1934. március 9-én születtem, kolhozparaszti családban. Őseim között sehol sem akadtak hercegek, grófok. Apám ács volt, anyám pedig Zóját, Boriszt, Valentyint és engem nevelt."

A kozmosz Kolumbusza, a Föld fia, Jurij Alekszejevics Gagarin március 9-én lenne 45 éves. Emlékét tisztelettel őrzi az emberiség.

NYAKIGLÁB, CSUPAHÁJ, MÁLÉSZÁJ

A nemzetközi gyermekév első színházi bemutatójára Békéscsabán került sor a Jókai Színházban. A színdarab nemcsak a szegény ember három fiáról, Nyakiglábról, Csupahájról és Málészájról szól, vannak benne más mesékből átvett és kitalált figurák is.

A szerző, Köves József nem tett mást, mint a sokféle népmesei elemet egyetlen mesejátékká formálta, ízes, szép magyar nyelven. A zeneszerző Balázs Árpád, a verseket Baranyi Ferenc írta. Lovass Edit, a Jókai színház rendezője felfigyelt a mesejátékra, és színpadra álmodta. Ebből a csoportmunkából született az utóbbi évek egyik legsikerültebb gyermekelőadása, amely méltó nyitánya a nemzetközi gyermekév színpadi bemutatóinak.

SZÜLETÉSNAP

Az idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját a prágai Julius Fucik Úttörő- és Ifjúsági Ház. Az 1977—78-as iskolai évben az intézmény 250 szakkörét 2500 gyerek és fiatal látogatta. Az egyik legnépszerűbb szakkör tagjai, a bábozók nagy sikerű bemutatót tartottak a jubileum alkalmából.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

BIRTOKUKBA VETTÉK

Új iskolával gyarapodott Budapest XIII. kerülete: a Duna-parti új lakótelep gyerekei birtokukba vették a Rajk László utcai „kék iskolát", ahol 12 tanterem, 4 napközis terem és 2 tornaterem van.

TANUSZODA

Mosonmagyaróvár idén ünnepli fennállásának 625. évfordulóját. Ez alkalom-

BONGÓ

JÁTÉKAUTÓ – ÖTSZÁZÖTVENÉRT

Modern formájú autó jelent meg a játékboltok kirakataiban. A nemzetközi gyermekév ajándéka lehetne, de... Aki rápillant, nem a szépségétől, hanem a tetején levő árcédulától szédül meg. Az ötszázötven forint láttán rögtön az jut eszébe, hogy akik megállapították az árát, talán nem is gondolták, hogy „tettükkel" ifjúság elleni bűntettre bujtogatnak. Hiszen nem nehéz elképzelni, hogy mi történik, ha egy gyerek odaáll az édesapja elé és azt mondja neki:

— Apu, adj félezer forintot játékautóra...

F. Gy.

ÚTTÖRŐ-FUTÁRPOSTA

Postánk minden évben kiad ifjúsági bélyeget. Az idei a közművelődés fontosságára hívja fel a figyelmet, s egyben a kiadás napján Békéscsabán megnyíló 17. Országos Ifjúsági Bélyegkiállítást is köszönti. Ezen a napon Kajla is utazik úttörő-futárpostával Gyuláról Békéscsabára. E városok között a felszabadulást követő első hetekben-hónapokban ideiglenes, úgynevezett futárposta bonyolította le a forgalmat. Ennek emlékére rendezik meg az úttörő-futárpostát, amely emléklevelezőlapokat szállít, különleges bélyegzésekkel, az egyik lapon Kajla is szerepel majd. Ha e postával akarsz levelezőlapot küldeni, akkor azt 3 forintos bélyeggel, külön borítékban add fel a békéscsabai úttörőház címére (Békéscsaba, Pf. 60. 5601). Természetesen, a 3 forintos bélyeggel ellátott lapot magadnak címezd meg, hogy a posta vissza is juttassa hozzád.

Aki pedig március 31-ig helyes választ küld be a Töprengőben levő két kérdésünkre szerkesztőségünkhöz, az Kajla-levelezőlapot nyerhet. A helyes megfejtők között 50 darab futárpostai lapot sorsolunk ki.

ból társadalmi összefogással elkészült a városközponti általános iskola tanuszodája, s már hozzákezdtek egy másik iskolában is a tornaterem építéséhez.

ÚJ TURISTAHÁZ

Turistaházzá alakítanak át Szatmárcsekén egy régi kúriát, mely ötven kiránduló befogadására lesz alkalmas. Az épületben kap helyet a Kölcsey-emlékszoba, és a szatmárberegi táj természeti kincseit bemutató tárlat is.

TÍZ „FEKETE ÖZVEGY"

Furcsa küldemény érkezett Dél-Afrikából a Fővárosi Állat- és Növénykert címére. A csomagban csaknem 50 skorpió, tíz „fekete özvegy" (mérges pókfaj), sáskák, futóbogarak, gyászbogarak és színes ikerszelvényesek (ezerlábúak) érkeztek.

GYERMEKKÖNYVTÁR A GYÁRBAN

A nagykőrösi konzervgyárban megnyílt a korszerűsített üzemi könyvtár. Ezzel egyidőben elkészült a gyermekkönyvtár is, amely több mint 2 ezer kötettel várja az ifjú olvasókat.

GYŐR-ÚJVÁROS MÚLTJA

Győr egykori kézműves és kereskedő negyedében, Újvárosban még állnak azok a földszintes, oromzatos házak, régi műhelyek, amelyekben a XVII. századtól éltek, dolgoztak a mesterek és kereskedők. A Xantus János Múzeum és a városi tanács azt tervezi, hogy múzeumot létesít e házakból, ahol majd kiállítják a fazekasok, kádárok, szegkovácsok, marhahajcsárok, lajtosok és kereskedők szerszámait, lakberendezési tárgyait.

LELETEK A TŰZKŐDOMBRÓL

Az őskor módszeres kutatásába kezdett a szekszárdi Balogh Ádám Múzeum. Az első feltárást tavaly ősszel végezték a kismórágyi „tűzkődombon". Ezen a helyen már korábban is találtak régi edénytöredékeket, kőbaltákat, kő- és csonteszközöket. Az ásatás alkalmával kerámiatöredék, kőbalta, eke, kapa, horog, kovakőpenge és obszidiánkés került a szekszárdi múzeumba.

TISZTÁBB LESZ A DUNA!

Valamennyi szennyvíz tisztítását megoldja a nyergesújfalui Magyar Viscosagyárban az a biológiai szennyvíztisztító, amelynek most kezdték meg a próbaüzemét. Mikroorganizmusok segítségével tisztítják a vegyi szálak termelése közben beszennyezett vizet.

SUGARAK A KÖD ELLEN

Francia szakemberek megtalálták annak a módját, miként lehet a repülőterek környékéről eloszlatni a ködöt. A kifutópályák mentén különleges propángázégőket állítanak fel, melyek mikrohullámhosszú infravörös hősugarakat bocsátanak ki.

...ÉS NEM BÉK

Néha bizony visszasírjuk, amit szeretünk, akkor is, ha már érezzük, hogy nem térhet vissza soha többé. Úgy kell rendezni dolgainkat, hogy a szép emlék is, a rossz is segítsen eligazítani bennünket az életben

Reggel telefonhoz hivattak az irodába. Amikor a fülemhez szorítottam a kagylót és meghallottam az ismerős hangot, elbőgtem magam. Csak annyit tudtam kinyögni: Anya, gyertek értem!

Négy napja vagyok az intézetben, de csak tegnap ettem először, a húsgombóc levesből kanalaztam egy keveset. Az volt a szándékom, hogy ráijesztek anyámékra. Ha megtudják, hogy lesoványodtam, hanyatt-homlok rohannak hozzám.

Tamás bácsi, a csoportvezetőnk szamárnak nevezett, amikor rájött, hogy miért tolom félre a tányéromat. Azt mondta, ha az elvált szülőket úgy lehetne összehozni, ahogy azt én kigondoltam, akkor legalább harmincezer gyerek kezdené el a koplalást. Ugyanis évente ennyi házasságot bontanak fel Magyarországon. Az éhségsztrájkkal nemhogy javítanék, inkább rontok a helyzeten. És ráadásul kikészítem a gyomromat, pedig arra a hátralevő száz esztendőben még szükségem lesz. Megmutatta a levelet, amelyben anyáék ígéretet tesznek, ha abbahagyom a csavargást, rendesen tanulok, azonnal értem jönnek.

Úgy látszik, hogy miattam anya megint elment apához családi megbeszélésre. A pecsétből megállapítottam, hogy a levelet Sashalmon, Budapest XVI. kerületében adták fel. Ott ahol, évekig együtt laktunk. Apa az Ikarus gyár lakatosa. Anya, amíg iskolába nem kerültem, otthon tartózkodott velem. Aztán a házunktól nem messze, az egyik élelmiszerboltban helyezkedett el. Most úgy tudom, hogy egy budai csemegeboltban dolgozik.

Apa talán még nálam is jobban szeretett játszani. Akkora vasúti terepasztalt tervezett, hogy elfoglalta a fél kamrát. Ha végzett a gyárban, sietett haza, s addig fúrt-faragott, amíg a tévében el nem kezdődött a nagy műsor. Emlékszem, amikor felszerelte az első sínpárt, megvette az első kisvonatot, én már aludtam egyet, de ő még mindig ütögette az irányítóberendezés billentyűjét.

Apával a szombati nagytakarítás is játéknak tűnt. Amíg anya a fürdőszobában mosott, mi felosztottuk a szobákat, egymással versenyezve porszívóztunk, fényesítettük a parkettát. Jó pontokat nem a szoba nagyságával, hanem a tisztaságával lehetett szerezni. A bíró, anya volt. Ő hirdetett eredményt, s kötötte fel a „térdszalagrendet", az ócska harisnyát a győztes lábára.

Legjobban mégis a vasárnapokat szerettem. Apa bújt ki elsőnek az ágyból, odabotorkált az ablakhoz, félrehúzta a függönyt, és kilesett rajta. Ha úgy látta, hogy érdemes kirándulni, elkiáltotta magát:

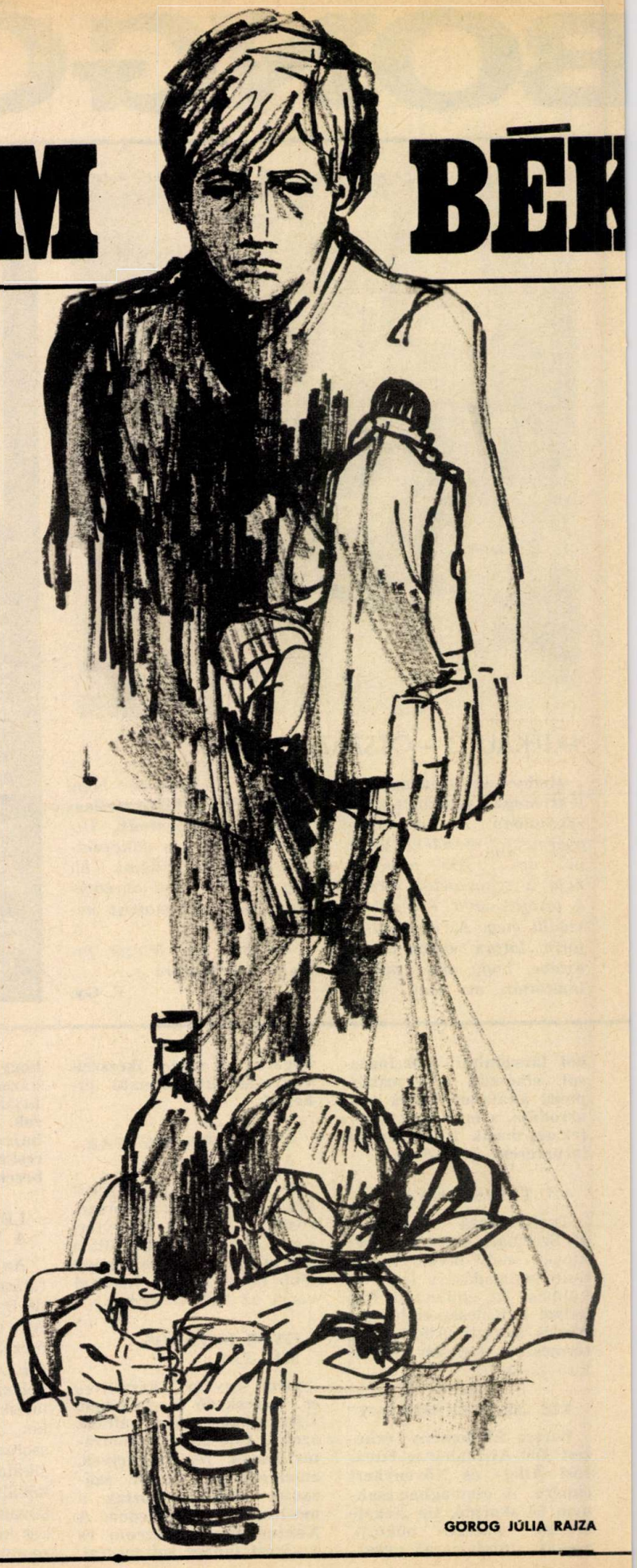

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

ÜLTEK KI

— Talpra hétalvók! Megyünk a hegyekbe!

Ha a „kisrozsdás"-ban, ahogy anya nevezte a szerszámoskazettából átalakított páncélszekrényünket — amelyhez mindhármunknak volt kulcsa, és amelyből mindenki csak írás ellenében vehetett ki pénzt — több volt a cédula, mint a forint, akkor apa budai hegymászást ajánlott. Fordított esetben távolabbra, a Börzsönybe, vagy a Mátrába is elutaztunk.

Ötödik osztályos lehettem, amikor észrevettem, hogy apa puszija borszagú. S abból is kezdtem sejteni, hogy valami nincs rendbe vele, mert hetekig be sem nyitott a kamrába, hozzá sem nyúlt a terepasztalhoz. Mindennaposak lettek a veszekedések. Ha apa és anya háttal ült le egymásnak, jobbnak láttam, ha visszavonulok...

Megpróbáltam kibékíteni őket. Úgy rendeztem a dolgokat, mintha apa cipőjét anya fényesítette volna ki, a mosatlan tányérokat pedig apa mosogatta volna el. Nevében néha még virágot is hagytam az asztalon. Sajnos, hiába volt minden.

Amikor apa a cimboráival elitta a szobabútorra félretett tizenötezer forintot, anya becsomagolta a ruháit és még azon az estén elköltözött otthonról. Zuhogó esőben, pizsamában rohantam a taxi után.

Apa vitt haza az ölében. Amíg lázas beteg voltam, anya visszaköltözött hozzánk. Gyógyulásom után azonban azt ajánlotta, hogy amíg le nem csitulnak a kedélyek, amíg a bíróság ki nem mondja a válást, vigyenek le nagymamához.

Nagymamát és Hódmezővásárhelyt is szerettem. És már azt terveztem, hogy az új tanévet ott kezdem el, amikor megkaptuk anya levelét. Megírta, hogy elváltak, és azt is, hogy újra férjhez ment. Hamarosan értem jönnek férje Opeljén.

Magam sem tudtam, mi történt velem. A hombárból kivettem egy kosarat, kimentem a békástóhoz, összefogtam néhány varangyot, és felszöktem Pestre. Felfeszítettem az Opel ajtaját. Úgy gondoltam, ha mostohaapám meglátja kocsija ülésein a békákat, megharagszik anyára és...

Újra visszavittek nagyanyámhoz, de én újra elszöktem. És most itt vagyok az intézetben.

Tamás bácsi délben az asztalához hívatott. Azt hittem, babusgatni akar. Vigasztalás helyett azonban alaposan megmosta a fejem. Még olyat is mondott, hogy önző vagyok, csak magamra, a szüleim kinlódására nem gondolok. Nem lehet senkit örök veszekedésre ítélni.

Tudom, hogy Tamás bácsinak igaza van, s hogy semmit sem lehet már megváltoztatni, hiszen nemcsak anya ment férjhez, apa is megnősült. De ha behunyom a szemem, a sashalmi ház jelenik meg előttem. A vasárnapok jutnak az eszembe, amikor apa elsőnek bújt ki az ágyból, odabotorkált az ablakhoz, és kikukucskált a függöny mögül. Nem tehetek róla, de várom, hogy elkiáltsa magát:

— Talpra hétalvók!

Lejegyezte:
Faragó György

SZOLGÁLAT A ZEBRÁNÁL

A Gyakorló utca Budapesten, a X. kerületben van. Nyílegyenes, jó minőségű út vonzza a gépkocsivezetőket egy kis száguldásra. Autóbuszok, személyautók, teherautók hajtanak, váltakozó sűrűséggel. Napközben errefelé gyalogossal alig lehet találkozni, de reggel...

Kora reggel megbolydul a környék. A lakótelepről, a közeli utcákból több száz gyerek indul a Keresztúri úti iskolába. Veszélyes vállalkozás átkelni a Gyakorló utcán.

Még a kijelölt zebránál is nagy figyelmet követel az áthaladás az út egyik oldaláról a másikra, így hát máshol nem is érdemes próbálkozni.

Hogy a gyalogos átkelőhelyen valóban veszélytelen legyen az átkelés, és az iskolába igyekvők saját érdekükben fegyelmezetten járjanak és a közlekedési szabályokat megtartsák, a 695-ös számú Hunyadi János Úttörőcsapat közlekedési rajt szervezett. Hetente KRESZ-oktatáson vesznek részt Hőgyi Ottó tanár vezetésével. A zebránál reggel és délután teljesítenek szolgálatot.

Nagy felelősséget, figyelmet igénylő feladat ez.

Kép és szöveg: Gaál Zoltán

LEGNAGYOBB KINCSÜNK 3.

Sokan csúfolják a kövéret, holott valamennyiünket dekák választanak el a súlyfeleslegtől, s túrós, mazsolás palacsinták kötnek össze a kilókkal.

TÚRÓS BUGYOR, TELI GYOMOR

A tejfölös bablevest még vidáman bekanalaztam, de a füstölt csülök utolsó darabjai után sóhajtva lazítottam a nadrágszíjamon. Pedig a java ezután következett. Amíg nyeltem Tibi kedvencét: a túrós, mazsolás palacsintát, arra gondoltam, hogy a nehéz vacsorákat követő álmok bikája helyett egy egész csorda kerget majd hajnalhasadtáig . . .

— Á, nincs ezekben az ételekben semmi különös — mondta Fehérdi anyuka. — Mi minden este jókat eszünk, kell a kalória. A férjem fizikai munkát végez, a fiam pedig növésben van. Ugye, adhatok még egy darabot?

Kétségbeesett tiltakozásomat a gyerekek lekicsinylő mosolya követte. A tekintetükben az volt, hogy aki visszautasítja a túrós palacsintát, annak nem lehet meg a négy kereke.

A JOBBIK ESET

— Tegnap mit vacsoráztatok? — fordultam asztalszomszédaimhoz, Tibi vendégeihez.

— Nálunk rántott húst, meg krumplit sütött az anyu — mondta Szekeres Gabi. — És vasárnapról maradt egy kis diós sütemény.

— Mi csak káposztás kockát ettünk — gyűrte magába a maradék palacsintát Tarczal Andris. — De a tv-híradó után megéheztem és kolbászos rántottát sütöttem magamnak.

Amikor a reggeli után érdeklődtem, csak legyintettek a nyolcadikosok. „Minek az? Legfeljebb tea, esetleg vajaskenyér. Kinek van arra ideje? Ha nem reggelizünk, tovább maradhatunk az ágyban. Ugyan, kapunk pénzt, és abból azt veszünk, amit akarunk."

Szemügyre vettem a gyerekeket, és arra gondoltam: szépek, egészségesek, igazán kövér nincs is közöttük, bár Tibi és Andris csípőjére már lerakódott néhány kiló felesleg. De mi lesz velük néhány év múlva, amikor végleges szokásukká válik, hogy gyorsan bekapkodnak valami reggelit és dús vacsora után hajtják álomra a fejüket? Jönnek az első gyomorfájások, nehezebben dolgozik a szívük, s ha gyalogolnak, kifulladnak az első méterek után.

Talán vidéken más a helyzet — gondoltam magamban, amikor felkerestem Győrben a Móra Ferenc Általános Iskola diákjait.

A nagyszünetben előkerültek az otthonról hozott tízóraicsomagok. Mindenki megterített magának. A gusztusos, tiszta szalvétákon jókora szelet kenyerek, kolbász- és sütéménydarabok kínálgatták magukat.

A hetedikes Varga Mónika jóízűen, felváltva harapta a kenőmájast és az uborkát. A tízórait két perec egészítette ki.

— Ilyenkor pótolom a reggelit — mondta. — Mert amikor elindulok az iskolába, csak egy pohár teát iszom.

A sportfrizurás Bakó Laci nagy falatokban nyelte a sajtot, kiflit, s jókat hörpölt hozzá a zacskós kakaóból. A két deci tej — amit az iskolai büfében kapni lehet — meg se kottyan neki. Persze vehetne kétszer vagy háromszor két decit is, de ő már így szokta meg.

És ez még a jobbik eset.

LEÉRTÉKELT MIKULÁS

— A rosszabbik az, amiről lényegében már csak múlt időben beszélhetünk — mondta Molnár Ernőné pedagógus. — Régebben a gyerekek bármelyik szünetben leszaladhattak a büfébe és vásárolhattak kólát, édességet. Most minden osztályban külön felelősök vannak, akik összeírják, hogy ki mit szeretne tízóraizni, és a büfé vezetője — az Áfész egyik dolgozója — kosarakba készíti az ennivalót. Persze a diákok így is

AKINEK a fegyelem: az élet

A HÁROM KÍVÁNSÁG SOROZATOT A MAI NAPTÓL RIPORTOKBAN FOLYTATJUK. ÍME AZ ELSŐ:

„A harmadik kérésem lehet, hogy nem teljesíthető, de nagyon fontos, mert cukorbeteg vagyok. Egy inzulinbelövő készülékre lenne szükségem, mert közönséges fecskendővel nehéz beadnom magamnak az injekciót" — írta Sznyida János Kondorosról.

Ilyen sorokat olvasva egy kissé mindig megrendülünk, ugyanakkor jóleső érzéssel tölt el bennünket a felismerés: számítanak ránk, segítségért, még ilyen kézzelfogható segítségért is hozzánk fordulnak. Nem tétováztunk, habozás nélkül levelet küldtünk a Békés megyei Tanács egészségügyi osztálya vezetőjének. Többek között ezt írtuk: „...Megkerestük az Orvosi Műszerkereskedelmi Vállalat illetékeseit, akik azt válaszolták, hogy a készüléket SZTK útján is be lehet szerezni. Kérjük intézkedését, hogy Sznyida János a készüléket minél előbb megkaphassa..."

Két hét múltán még mindig nem kaptunk levelünkre választ, így közvetlenül Kun Imréhez, az OMKER igazgatóhelyetteséhez fordultunk segítségért. A vállalat készséggel, teljesen ingyen biztosította Sznyida Jánosnak a kért készüléket.

— Ilyesmire gondoltál? — kérdeztem Jánost, amikor átadtam neki az OMKER-től kapott értékes, svéd, Helinos automata fecskendőt.

— Igen. Nagy segítség ez nekem, valóságos kincs. Naponta kétszer kapok injekciót, reggel a kollégium orvosa adja be, délután pedig a körzeti orvos.

Rövidesen azonban már magának kell elvégeznie ezt a műveletet, hiszen fél év múlva befejezi a nyolcadik osztályt és visszamegy a szüleihez, a tanyára. Onnan minden orvos messze van. Ezért is volt szüksége a fecskendőre a nehéz anyagi körülmények között élő fiúnak.

— Bizonyára örülsz, hogy ismét otthon leszel.

— Igen, de azért egy kicsit félek is. Itt, a kollégiumban, vigyáznak rám, ugyanis szigorúan diétáznom kell, de nagyon szeretem az édességeket, a fagylaltot. Bizony megesett, hogy lopva megettem egy-egy tortát, fagyit, még az sem rettentett vissza, hogy rosszul lettem és kórházba vittek. Ezek után a nevelőim, a társaim könyörtelenül ügyeltek arra, hogy ne „árthassak" magamnak. Különösen legjobb barátom, Harasztos Sanyi tartott szemmel.

— Nem irigylem Jancsi sorsát — csóválja Harasztos Sanyi a fejét —, néhány éve még az okozott neki gondot, hogy itt a kollégiumban, közöttünk feltalálja magát. A tanyán élő gyerekekhez hasonlóan ő is keveset beszélt, egyedül érezte magát a legjobban, képes volt órákig magányosan kerékpározni a határban. Lassacskán azért megbarátkozott velünk, most már jobban is tanul, a szókincse is gyarapodott. Sikerült az étvágyát is megzabolázunk. Itt állandó orvosi felügyelet alatt áll, nemsokára újra a tanyára kerül, nehéz lesz neki.

— Mit gondolsz, a tanyán ki segít majd, hogy megtartsa a diétát?

— Elsősorban a bátyjára, Miskára számíthat. Az édesanyja ugyanis súlyos beteg, az édesapja pedig idős ember, már régen nyugdíjas.

— János, mit fogsz csinálni az általános iskola befejezése után?

— Egyelőre nem tanulok tovább, segédmunkás leszek Békéscsabán a szövőgyárban vagy a konzervgyárban. Talán egyszer, később jelentkezem szakmunkástanulónak.

A kollégiumban szigorú szeretettel vették körül, megóvták a — számára tragédiát jelentő — torkosságtól. Rövidesen új környezetbe kerül, munkát vállal. Felnőtt társain is múlik, hogyan alakul további sorsa, mennyire válik fegyelmezetté. A fegyelem neki az életet jelenti.

B. F.

A három kívánság egyike volt: legyen őrsi tanyánk

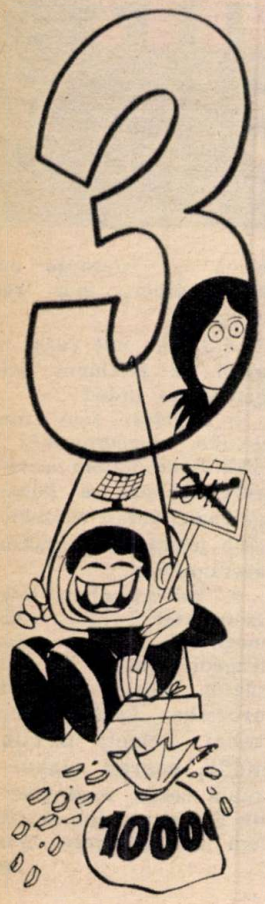

Az őrsnek azért kellett távozni, mert nem volt hely a padok számára?

Vészjósló kiáltás verte fel a budai Mártonhegyi út 31. számú ház kertjének nyugalmát:

— Szellem jár a pincében, szellem jár a pincében!

Tóth Anikó, mákszemnyi félelem nélkül pillantott ki lakásuk ablakán, a hang gazdája után kutatva. Egy ismerős kisfiú volt.

— Ki jár a pincében? — kérdezte Anikó.

— Szellem, megnézed?

Anikó bólintott, futásnak eredtek.

Néhány perccel később, az elhagyott pincében kiderült, hogy a kicsik, óvodások és alsó tagozatosok szellemesdit játszanak. Anikó először dühös lett, azután hirtelen támadt egy ötlete.

A terv

— És akkor, abban a pillanatban, az jutott az eszembe — mondta Anikó barátnőjének, Hegedűs Edinának —, hogy milyen jó lenne nekünk, a „Tíz kicsi boszorka" őrsnek az a pince, őrsi búvóhelynek. Ott igazi „fészket" rakhatnánk, már a berendezését is elképzeltem.

Az utolsó mondatokat Edina édesapja, dr. Hegedűs Tibor, az őrs barátja is végighallgatta.

— Az a pince nem jó erre a célra — csóválta a fejét. — Nincs ablaka, fűteni sem lehet, de tudjátok mit? A mi lépcsőházunkban a szárítóhelyiséget még soha, senki sem használta. Csak a por, a piszok. Takarítsátok ki, azután rendezzétek be őrsi búvóhelynek, de előbb kérdezzétek meg a házfelügyelőt, Gulyás bácsit, hogy megengedi-e?

A kikergetés

— Hát persze, gyerekek, menjetek csak nyugodtan — bólintott beleegyezően Gulyás Tibor házfelügyelő. — Takarítsátok ki szépen!

Több sem kellett a „tíz kicsi boszorká"-nak. Seprűt, rongyot, vödröt, súrolókefét ragadtak. Két álló napig viaskodtak a szeméttel. Szereztek egy nagy íróasztalt, éppen tíz fiókja volt, mindenki belepakolta a kincseit. Néhányan cserepes virággal érkeztek, Varga Jutka jókora szőnyeget hozott otthonról. Amikor kész lettek, mindenki papucsot húzott, vigyáztak a tisztaságra.

A kis, alig hat négyzetméteres helyiség falait lassan ellepték a színes újságkivágások, a Pajtás „Kedves ismerős" rovatának képei. Még javában folyt a csinosítgatás, amikor a szárítóhelyiség fölött lakó férfi, Markos Ödön a lányokra nyitotta az ajtót.

— Ti mit kerestek itt? — vonta felelősségre a gyerekeket.

— Őrsi búvóhelyet rendezünk be.

— Éppen a szárítóban? Ki engedte meg?

— Edina papája, és a házfelügyelőt is megkérdeztük.

— Szedjétek a sátorfátokat, nincs itt semmi keresnivalótok. Itt ne zajongjatok.

— De hiszen mi nem hangoskodunk, csak kéthetente jönnénk ide, két óra hosszára.

— Szó sem lehet róla. Erre a helyiségre nekünk van szükségünk.

A lányok szomorú arccal cserélték át papucsaikat cipőjükre.

Másnap Hegedűs Edina a szárító ajtaja elé hajigálva találta a kis papucsokat.

A csüggedés

Nemrégiben az őrs ismét elhatározta, hogy őrsi búvóhelyet szerez.

— Próbálkozzunk megint a szárítóval, hátha most megkaphatjuk — bíztatta társait Tóth Anikó, az őrsvezető.

Szomorú látvány várta őket. A szárítóban, akár egy raktárban, kerti padokat raktak egymásra. Némelyiknek a támlája a cserepes virágok leveleire csúszott, meghajlítva, letörve azokat.

Nézem a földön heverő levélmaradványokat, azután megkérdezem Anikót:

— Most hol tartjátok az őrsgyűléseket?

Bakó Laci rendszeresen sportol; neki meg sem kotyvan a két deci tej

A sebtiben bekapott reggelit — amely többnyire üres tea — legalább az iskolában kell bepótolni

Ez aztán a kiadós tízórai! Kenőmájas, uborka és néhány perec

rendelhetnek csokoládét, de megszűnt a vég nélküli eszem-iszom.

Pontosabban a nassolás (az ínyencségek szüntelen majszolgatása) csak részben szűnt meg. Mert a lehetőség — szép, kerek forintok formájában — ott lapul csaknem valamennyi gyerek zsebében. A felső tagozatosok átlag 10—12 forintot kapnak — csak tízóraira! Azoknak az ebédpénze, akik nem a napközi-ben vagy otthon esznek, körülbelül másfélszer ennyi. S az eredmény? Jó esetben leves és valami sült az étteremben, egyébként pedig sebtiben bekapott krinolin, főtt kolbász a húsboltban. S a kiadós vacsoráig jelentkező éhséget elnyomja a megtakarított pénzből vásárolt desszert, cukorka, nápolyi.

Végignéztem az iskolában üzemelő 056-as számú Áfész-büfé polcain. Volt még néhány kifli és perec, ezen kívül Sport-szelet, Balaton-szelet, csomagolt cukorka és nyolc-negyvenről négy forintra leértékelt csokimikulás. Ez utóbbitól nyilván csömört kaphattak a fogyasztók, a családoknál tett látogatásaim alkalmával magam is láttam, hogy még mindig ott búslakodnak az ablakban a decemberben kapott nyalánkságok.

— Napi forgalmunk megközelíti az ezer forintot — mondta Németh Istvánné, az iskolai büfé vezetője. — Buktából, kakaós tekercsből, túrós bugyorból, briósból elfogy kétszáz darab, iskolatejből és kakaóból háromszáz doboz az átlag.

— Szendvicset nem árultak?

— De igen, csakhogy alig fogyott. Azért a pár tucatért pedig nem érdemes...

Gyanítom, az okok között szerepet játszik az is, hogy a szendvicsekkel sokat kell bíbelődni. Nyilván egyszerűbb, ha kész termék — például túrós bugyor — van a polcon. Ám az iskola és a büfé vezetőjének javára legyen mondva, hogy minden igyekezetükkel azon vannak, fogyjon a tej, ne csak gyarapodjon, hanem erősödjön az ifjúság.

NEM ELÉGTELEN — HELYTELEN

Az országban már vannak nagyon „erős" gyerekek is. Akik az iskolatejes dobozt — persze, a benne levő folyadékkal együtt — focinak használják, a szomszédék kerítéséhez csapják, vagy elfelejtkeznek róla és később a szemétkosárba hajítják. Olcsó játék, mit számít nekik, hogy hány ember munkája megy veszendőbe. Annak a napi 63 ezer 120 liter tejnek, kakaónak és csokoládés tejnek, ami az iskolákba kerül, 80 százalékát az állam fizeti. Más kérdés, hogy a pocsékolásban néha a tejtermék is „ludas": előfordul, hogy a melegben megsavanyodik, télen pedig hideg, mint a jég.

De ahol van — ott jó, hogy van. S az sem tragédia, ha mellette csak péksüteményt, esetleg felvágottat lehet kapni. Mint például a nyírkércsi általános iskolában. Papp Ibolya tanárnő állította, hogy amikor náluk megszüntették a csokiárusítást, azonnal fogyott a tej, mintha cukor lenne. Senki sem szereti, ha korog a gyomra — szükség törvényt, pardon, rossz szokásokat bont.

— A rossz táplálkozási szokások az életszínvonal emelkedésével egyenes arányban nőttek — mondta dr. Jeney Judit gyermekgyógyász. — Ma már ritka a sovány gyerek, az arányok kezdenek eltolódni a túltápláltság felé. Nem elégtelenül, hanem helytelenül esznek a fiatalok, s természetesen az idősebbek is. Jellemző a rendetlen étkezés, a sebtiben bekapott édesség, az ebédpótló egytálétel. Pedig mindenkinek szüksége van a nyugodt, kiadós reggelire, amely megkönnyíti a munkát, a tanulást. Este viszont a könnyű étkezést javasolják az orvosok. Magyarországon fordított a helyzet, hagyomány a vastag, zsíros vacsora.

— Végül is mi a fontosabb: a táplálék összetétele, vagy az étkezési rend?

— Mindkettő egyaránt fontos. A gyerekek szervezete sok mindenben eltér a felnőttekétől, de ugyanúgy szükségük van arra, hogy lehetőleg azonos időben, megfelelő kalória, vitamin- és szénhidráttartalmú ételt fogyasszanak. Igen, a szénhidrát — mint például az édesség — is lényeges. Nem kell egy gyereknek „keserűen" felnőnie ahhoz, hogy megtartsa a normális testsúlyát, hogy ne hízzon el.

Ehhez önfegyelemre, a szülők részéről viszont több figyelemre van szükség. Könnyű céltábla a kövér, a „dagi", holott valamennyiünket is csak dekák választanak el a súlyfeleslegtől. S túrós, mazsolás palacsinták kötnek össze a kilókkal, amelyek következtében gyarapszunk, gyarapodunk...

Dési Péter

Fotó: Gaál Zoltán

(Következik: Ami nagyon tud fájni)

KAJLA és a nőnap

RAJZ: DARGAY ATTILA
SZÖVEG: SZIGETI PIROSKA

TI KÉRDEZTEK — MI VÁLASZOLUNK

A kérdés a mesék világára utal, a válasz pedig a valóságba vezet el. – Ebbe az egy mondatba sűríthetjük mostani összeállításunkat. Valóban szédületes méretű a tudomány és a technika fejlődése. Amit évekkel ezelőtt még csak a mesékben képzeltünk el, a tudomány segítségével ma már megvalósult. Csodák ezek? Igen! Az emberi agy találékonyságának a csodái, amelyek napról napra szebbé, jobbá teszik életünket. Köszönjük a jó kérdéseket – reméljük érdekesnek, kielégítőnek találjátok válaszainkat.

— Egy fantasztikus regényben olvastam, hogy egy műszergyárban robotemberek dolgoztak. Egyszer talán megvalósulhat ez az elképzelés?

— Már meg is valósult! Mégpedig Japánban, ahol is több mint tízezer robotot foglalkoztat az ipar. Bebizonyosodott ugyanis, hogy a robotra a legkülönfélébb termelési műveletek elvégzését bízhatják rá. Lehet az olyan bonyolult is, mint például egy villamos motor összeszerelése.

De hogy egy gyárban csak robotok dolgozzanak — az bizony még fantasztikum.

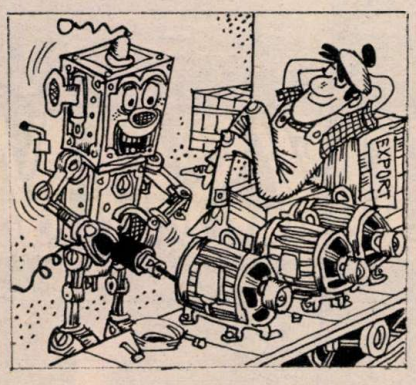

— Lehetséges-e, hogy a szennyezett tengervizet szűrőberendezés segítségével meg tudják tisztítani?

— Ember által készített berendezéssel ma még aligha képzelhető el a tengervíz „kimosása". A természet azonban gondoskodott szűrőről. Szovjet kutatók megfigyelték, hogy él a tengerben egy bizonyos puhatestű állat, amely el tudja végezni ezt a bonyolult feladatot. Igaz, hogy ez a különleges élőlény mindössze két és fél centiméter hosszú, mégis 15 liter szennyezett tengervizet tud megszűrni egy nap alatt.

*

— Azt hallottam, hogy a pókok süketek. Igaz ez, vagy csak én hallottam félre ezt az egész süketséget?

— A tudósokat is régóta foglalkoztatta ez a gondolat: vajon van-e hallószervük a pókoknak. (Fülük ugyanis nincs.) Végre most fény derült a titokra. A legújabb kutatások ugyanis bebizonyították, hogy a pókoknak igenis van fülük, csakhogy azt nem a fejükön, hanem a lábukon hordják. Ez nem tréfa! E gyakori rovar lábain ugyanis apró barázdákat fedeztek fel. Olyanok ezek, mint valami hangfelvevő membránok. Formájuk rendkívül furcsa — lantra emlékeztet.

No persze — azt csak a pókok tudnák megmondani, hogy ezzel a furcsa füllel hogyan lehet hallani. Annyi azonban bizonyos: a nagy zaj megriasztja őket és fürgén szedik a lábukat. Talán azért féltik, mert ha bármelyik lábukat elvesztenék, nemcsak sánták, hanem nagyothallók is lennének?

*

— A barátom azt mondta, hogy valamelyik újságban olvasott egy hírt, amelynek ez volt a címe: „A Nap öntözi a földet". Én ezt nem hiszem el, mert az csak a mesében létezik, hogy a királylány megkéri a Napocskát, hogy öntözze és nevelje az ő kedvenc virágát. Igaz?

— Hogyan is írta Arany János?: „Nem mese ez gyermek!" Valóban. Afrikában, a Niger folyó partján üzembe helyeztek egy napenergiával működő villamos erőművet. A 80 kilowatt erősségű erőmű olyan nagy szivattyút üzemeltet, amely a folyóból naponta 8500 köbméter vizet juttat el a termőföldekre. Azonkívül egy akkora artézi kutat is működtet, amely 10 ezer embert lát el ivóvízzel.

Így válik a mese napjainkban — valósággá.

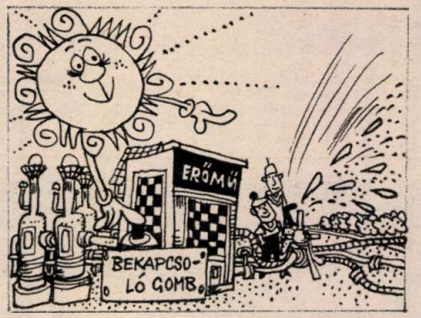

— Azt tudom, hogy a fák, bokrok és más növények tisztítják a levegőt. A tudósok megfelelő adatokkal is tudják ezt bizonyítani?

— Hogyne! Például egy 80—100 éves fa a talajból naponta 900—1300 liter vizet szív fel, amelyet azután el is párologtat. Ugyanez a fa évente körülbelül 100 kilogramm port fog fel. Köztudomású, hogy a növényzet a gázokat is megköti. A kutatók mérésekkel igazolták, hogy a gépkocsi kipufogóiból és a gyárkéményekből távozó légnemű anyagok kéntartalmának a felét a növényzet fogja fel. Azt is tudja mindenki, hogy a fák, bokrok, cserjék nagy mennyiségű oxigént termelnek. Mennyit? Íme, egy példa: ha egy város felét erdővel telepítik be, annyi oxigén termelődik, amely elegendő ahhoz, hogy a lakosok tiszta levegőt szívhassanak.

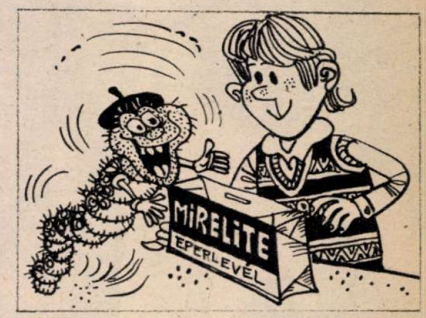

— Kedvenc hobbim a selyemhernyó tenyésztése. Kár, hogy csak a jó időben — tavasszal, nyáron foglalkozhatom vele. Milyen jó lenne, ha télen is etethetném a hernyóimat! De hát ez lehetetlen. Vagy talán egyszer mégis valóra válik az álmom?

— Egyszer? Ne légy ilyen borúlátó! Rövidesen teljesül az álmod, mert hiszen néhány román biológusnak sikerült olyan hernyófajtát kitenyésztenie, amely nem csupán az eperfa friss levelét kedveli, hanem a fagyasztottat is hajlandó megenni.

Képzeld csak, ilyenformán ötször több selyemgubód lesz évente, mint amennyi eddig volt.

*

— Igaz-e, hogy a kutyák az ásványi kincsek felkutatásában is segítségére lehetnek az embernek?

— Igaz. A szovjet kutatókat már több mint tíz év óta segítik a négylábú „geológusok". Különösen a juhászkutya, a boxer, a dobberman és a foxterrier alkalmas erre a feladatra, amelyek elsősorban rezet, cinket, nikkelt, ként és wolframot tudnak megkülönböztetni szagról. A kutyák már olyan érclelőhelyeket is felfedeztek, amelyeket semmilyen készülék nem mutatott ki. A kutatók tapasztalatai szerint normál talajon a kutya tizenhárom méter mélységig megérzi az érc szagát, mocsaras, ingoványos talajon pedig a többszörös mélység sem okoz különösebb gondot.

A csodálatos szőnyeg, Dzsomárt munkája. Nesvelda alakját szőtte bele csillogó fonalakból

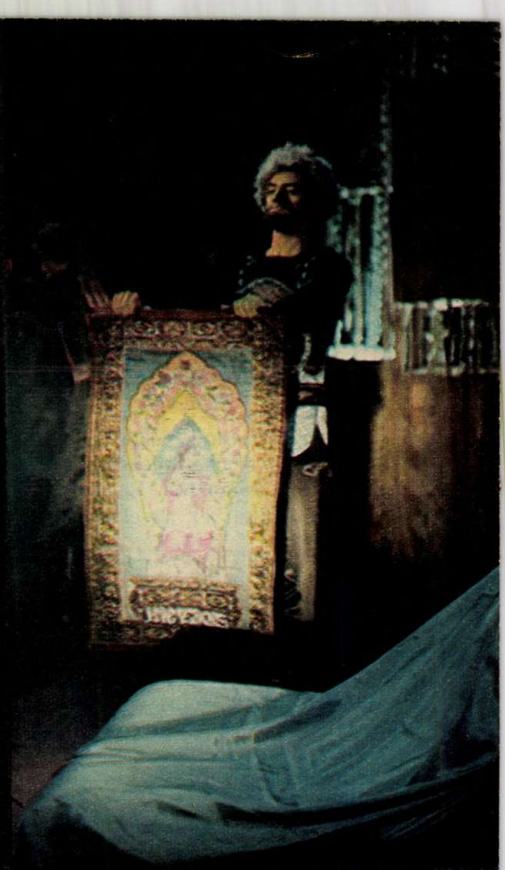

DZSOM

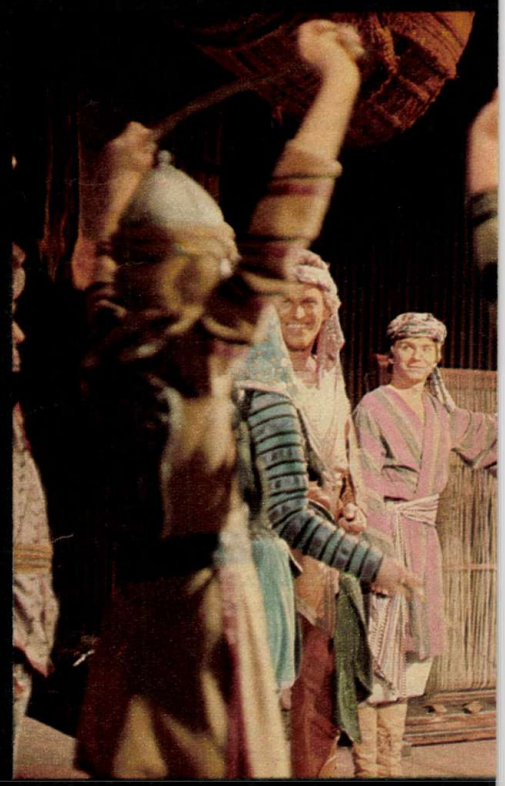

Nesvelda, és a barátnői nagy újságot mondanak Dzsomárt édesanyjának. (Besztercei Zsuzsa, Miklósy Judit, Sinkovits Mariann, Maday Emőke és Barlay Vali)

A rontók hadából a vörös, a szőke és a fekete. No meg a vezér. (Polgár Árpád, G. Szabó Sándor, Bata János és Erdélyi György)

A lányok harci mezt öltöttek magukra, hogy megmentsék Dzsomártot.

A szőnyegszövő szép lányok:
Kirelaj, Nesvelda, Anázia
és Virágocska,
Dzsomártról álmodoznak.
(Maday Emőke, Miklosy Judit,
Sinkovits Mariann és Besztercei Zsuzsa)

RT SZŐNYEGE

Gauhardász, a rontók
fejedelemasszonya. Kékbe,
illába, ezüstbe
öltözött, de a sárga irigység
emeszti Dzsomárt szőnyegeért
és szerelmeért

A lányok hadserege
elfoglalja Gauhardász
birodalmát.
Semmivé válik a rontók világa

A szerelem és az igazság
győzedelmeskedik. Dzsomárt boldogan
csókolja meg bátor menyasszonyát
(Miklósy Judit és Ujlaki Károly)

DZSOMÁRT SZŐNYEGE

Elfogták az ellenséget. A lányok furfangossága pedig győzelmet eredményezett

Belesápadt, csaknem rosszul lett Dzsomárt édesanyja, amikor megtudta, hogy a fia szőnyeget szőni tanul. Az ő bátor, kardforgató, hazáját védelmező fia női munkára vetemedett? Ez lehetetlen és alávaló . . . !

De hát hol volt akkor még az egyenjogúság?

Azon is ámultak-bámultak az emberek, hogy Nesvelda, a tündöklő szépségű kislány kontyba tűzte fekete copfjait, katonaruhába bújt, vértet öltött, és hadsereget szervezett, hogy megmentse Dzsomártot, no meg egyúttal az országot is megszabadítsa a rontóktól.

Egyszerűen csak rontóknak nevezik a színdarab írói — G. Rosál A, és Tazsibajev — a legendabeli ország ellenségét, s milyen igazuk van! Ha valaki gyilkolni, rabolni megy más népek hazájába, az mai értelemben is csak rontó lehet. Rontója a szépnek, az igaznak, alkotómunkának, boldogságnak . . .

Dzsomárt már szembeszállt velük, vitézségéről messze földön híres. A lányok mindenfelé róla ámodoznak, róla énekelnek. Nesvelda is, a barátnőivel. És egyszer csak betoppan Dzsomárt és szinte percek alatt beleszeret a szépséges Nesveldába. Annyira, hogy feleségül is kéri, ám a lány azt mondja, hogy előbb tanuljon meg szőnyeget szőni Dariga anyótól, a mesterszövőtől, mert ha majd béke lesz, kiűzik a rontókat, s nem kell a kardot forgatni, az alkotómunka időszaka következik. Dzsomárt előbb tiltakozik, de aztán a szerelem győz. Dariga anyó megtanítja őt a szövésre és Dzsomárt olyan szép szőnyeget készít, amelynek még varázsereje is van, mert hogy szerelmesen, hazaszeretettől fűtve szőtte. Szőnyegével a vállán aztán útra kel, hogy Nesvelda elé álljon: „Megtanultam a szövést, itt a bizonyíték, légy a feleségem!

SUHOG AZ EZÜST KORBÁCS

A dolgok azonban nem ilyen egyszerűek. Hogy, s hogy nem a rontók bandájába keveredett, de ezt ő nem tudja, mert a rontók is emberszabásúak. Azt hitte, hogy békés pásztorok közé került, pedig azok álomport szórtak az italába, aztán összekötözték, és a rontók fejedelemasszonya elé vitték. A kegyetlen, rideg uralkodó nem hisz a szemének a szép vitéz és a szép szőnyeg láttán. Nem hisz a fülének se, hogy a szőnyeget a legény szőtte. Dühösen csapkod ezüst korbácsával.

— Parancsolom, hogy engem szeress, hogy az én arcomat is sződdd a szőnyegbe, különben életed végéig a tömlöc mélyén szenvedsz!

Közben a lányok hada — Nesvelda vezetésével — elindult Dzsomárt keresésére . . . Nemsokára össze is akadtak a rontók seregével . . .

A ZENE IS MESÉL

Érdemes megnézni ezt a színházi előadást, az alkotógárda a szívét is hozzáadta az előadáshoz. Még fel se megy a függöny, a zene már elárulja, hogy valahová keletre megyünk, talán még azt is megsúgja, hogy egy valóságalapon nyugvó legenda részesei lehetünk. A zene, Balázs Árpád muzsikája nem csupán aláfesti a történetet, hanem előbbre viszi, szinte ösztönzi az embert, sejteni engedi, hogy mi következik. Komor, vészjósló dallamok: jön az ellenség. Lágy, s mégis nyugtalan akkordok: itt a szerelem! . . . A dalnok, Turpinszky G. Béla szép, erőteljes hangján „meséli", s ő is viszi tovább a történet cselekményét. Így hát Gyárfás Endre versei se díszítői, hanem előremozdítói a darabnak. Amit nem mondanak el a szereplők, elmondja a dal és a vers. Nincs üresjárat.

Egyetlen dolog bántott csak. Dariga anyó azt mondja Dzsomártnak, hogy jól választotta meg szerelmesét, mert ő a legkülönb azon a vidéken. S amint mondja ezt, ott áll mellette az unokája, Kireláj, aki éppen olyan szép, éppen olyan kedves, okos, ügyes és bátor is, mint a többi lány. Megsértődtem Kireláj nevében. Bár az is lehet, hogy az unoka szerepet Maday Emőke alakítja úgy, hogy védelmére kel a néző. Jó, hogy van Maday Emőkénk!

Sinkovits Mariann most mutatkozott be a színpadon. Nagyon jól illik hozzá Anázia szerepe. Tud kedves, álmodozó lenni, és katonaruhába öltözve harcossá válni — belülről is.

SIKERÜLT!

A rontók hadának három figurája; a szőke, a vörös és a fekete — bár ők az ellenség — a humort is képviselik. Különösen Polgár Árpád játéka tetszett, sokat hozzátesz önmagából a túl lelkes, kapkodó, türelmetlen alak megformálásához.

A díszletek — a meganynyi makramé szőttes, a rontókastély rideg fénye, no meg, hogy a keleti világot színekben is, jelmezekben is sikerült elénk hozni — Piros Sándor munkáját dicséri.

Seregi László meghívott vendégként rendezte a Dzsomárt szőnyegét. Biztos, hogy nem bánta meg, mert olyan alkotógárdát foghatott össze, amely vele együtt akart létrehozni valami szépet.

A szép — sikerült.

A legszebb pedig az lenne, ha a régi darabok, a felújított színpadi művek mellett mai írók műveit is sorozatban mutatná be a Budapesti Gyermekszínház.

A sorozat kezdődjön gyorsan! Még a nemzetközi gyermekévben!

Szigeti Piroska
Fotó: Gaál Zoltán

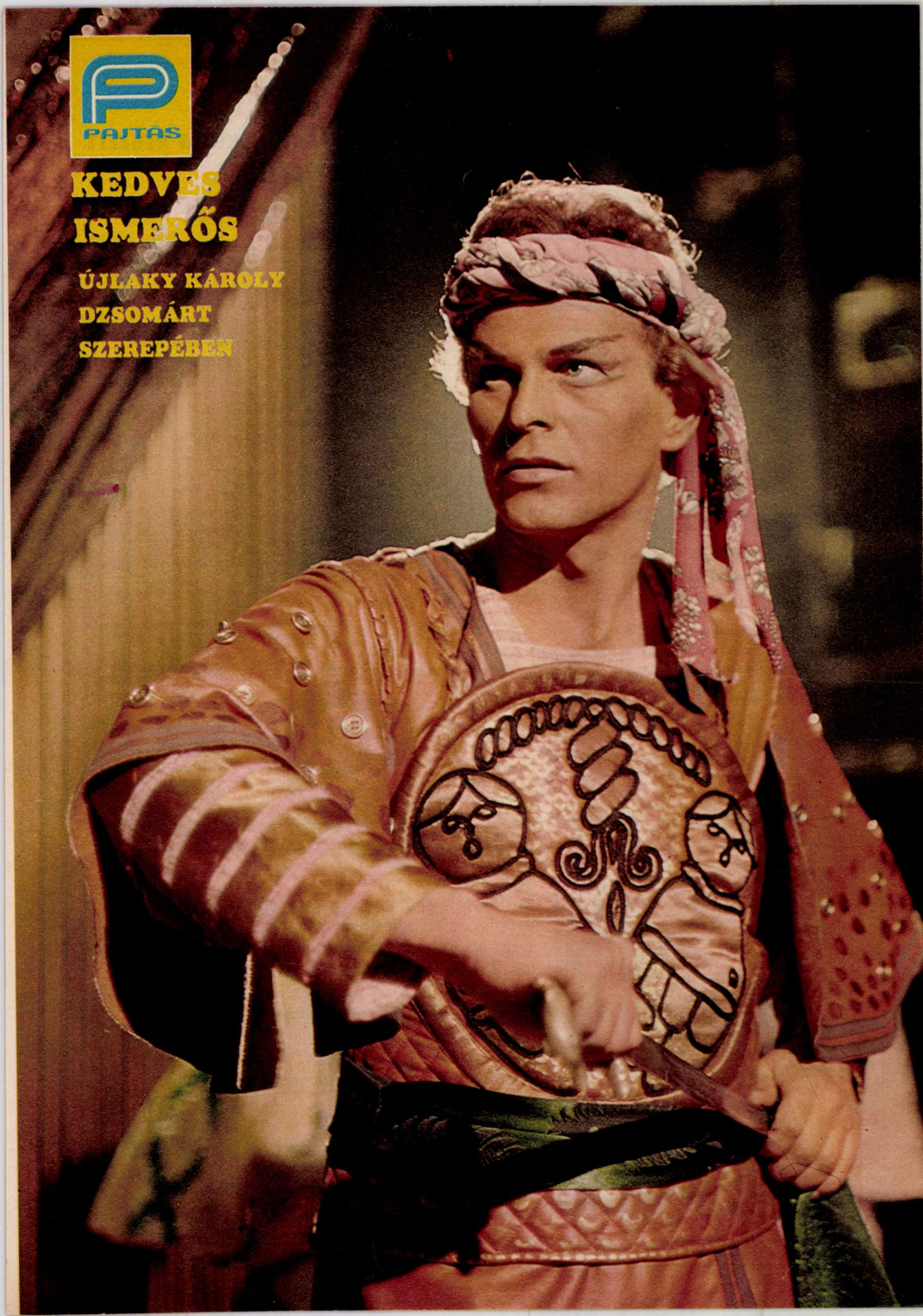
PAJTÁS
KEDVES ISMERŐS
ÚJLAKY KÁROLY
DZSOMÁRT
SZEREPÉBEN

FIGYELEM!

A Kispesti Textilgyár (1184 Budapest XVIII., Fáy u. 2.) az **1979/80.** tanévre felvesz: **fonó és szövőipari szakmunkástanulónak leányokat.**
A képzés időtartama: 2 év.

JUTTATÁSOK:

A tanulók havonta 410—610 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíjat és 500 Ft különélési pótlékot, valamint az érvényben levő jogszabályokban előírt juttatásokat kapják. **A felvett szakmunkástanulókat kollégiumban helyezzük el, melynek térítési díja havi 70 Ft.**

A szakmunkástanulók havi 25 forint térítés ellenében napi háromszori étkezést kapnak munkaszüneti napokon is.

Jelentkezni lehet a személyzeti oktatási osztályon személyesen vagy levél által, szombat kivételével mindennap reggel 7-től du. 3 óráig.

Telefon: 273-711.

MOST 8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat, a tanulólányok, a dolgozóink megelégedésére.
A szakmunkásképzés 2 éves. A fonó munka minden gépére szakmunkás-képesítést ad.
Felvételt nyerhet minden egészséges 14—17 éves, általános iskolát végzett lány.

A tanítás 1979. szeptember 1-én indul.
FELVÉTELI VIZSGA NINCS!
Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a szakmát szerető, szorgalmas tanulók részére a sikeres vizsga letételéhez.

JUTTATÁSOK:
kivétel nélkül ingyenes a két tanév teljes idejére:
— teljes ellátás (napi háromszori étkezés),
— leányotthonban (kollégiumban) lakás,
— tankönyv, tanszerek,
— munkaruha, fejkendő, munkacipő,
— iskolaköpeny.

Ezeken felül megilleti a tanulót:
— tanulmányi ösztöndíj: havi 350—560,— Ft (a tanulmányi eredménytől függően),
— szociális ösztöndíj: havi 500,— Ft.

Ezeket az összegeket teljesen szabadon, saját céljaira használhatja fel a tanuló.

Szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 2800—3600 Ft között van.
A részletes tájékoztatókat kérésre postafordultával megküldjük.

Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „Továbbtanulási jelentkezési lap"-ra, kérjük, ezt írd:

„FONÓ SZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV LŐRINCI GYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI OSZTÁLYÁRA,
BUDAPEST,
GYÖMRŐI ÚT 85—91.
1183 címre küldd.

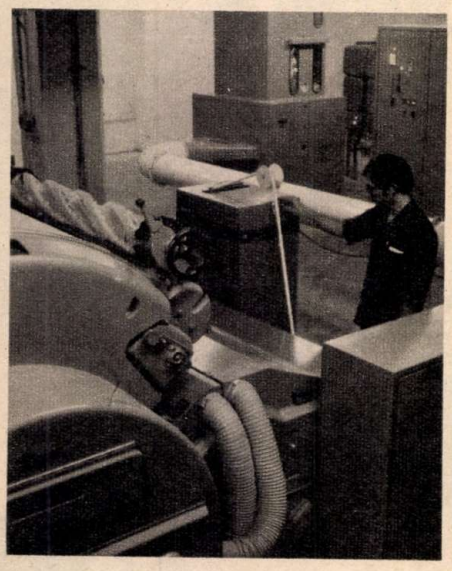

Hárommőszakos gyárunkba
géplakatos, villanyszerelő, esztergályos, asztalos és szobafestő-mázoló,
szakmákra szerződtetünk általános iskolát most befejező fiúkat szakmunkástanulónak.
A tanulóidő 3 év.
Kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.
Havi ösztöndíj szakmák, tanulmányi eredmény, illetve az évek szerint 590—990 Ft között mozog.
Felszabadulás után gyári albérletet biztosítunk.

Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással történik.
Pamuttextilművek Budai Gyára Személyzeti osztály;
Bp. XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: Budapest, Pf. 43. — 1502

Tíz kicsi boszorka fészket keres

— Az iskolaklubban, de ott csak egy órát lehetünk, ilyen rövid időre nem szívesen jönnek el otthonról a gyerekek. Néha a Bözörményi úti Szabó Ervin könyvtárban is kapunk helyet.

— De ez nem az igazi — sóhajt fel Szalai Rita —, fáj a szívünk a szárítóért. Ott nyugodtan beszélgethettünk volna, még avatóünnepséget is terveztünk.

— Vetíteni is akartunk, magunknak és a kisebbeknek — teszi hozzá Edina —, kár, hogy nem lett belőle semmi.

A tapasztalat

Cserháti Pálné, az őrs tagjainak osztályfőnöke, jól ismeri a tiszavirág életű őrsi búvóhely szomorú sorsát.

— Engem is elhívtak, hogy nézzem meg — meséli. — Megértem akkori lelkesedésüket, mai szomorúságukat, biztosan remek, hangulatos kuckójuk lett volna ott. De hiába, ha a lakók nem engedik...

Markos Ödön nem tágít, hajthatatlan:

— A szárítóra nekünk is szükségünk van — mondja.

Különös, ami eddig senkinek sem kellett, csak a pornak és a piszoknak, most egyszeriben nélkülözhetetlenné vált.

A XII. kerületi tanácsnál így tájékoztattak:

— A Mártonhegyi út 31. számú épület társasház. Valamennyi lakó egybehangzó hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a közös helyiségeket ne a rendeltetésüknek megfelelő célokra használják fel.

Minden kis „boszorka" hozott valamit az őrsi kuckó szépítéséhez

Elkeseredtek. Rövid ideig tartott az örömük

Társasház. Milyen szép, sok baráti összefogást, együttes cselekvést sejtető elnevezés. Itt olyanok lakhatnak, gondolnánk, akik ismerik a közösségben rejlő erőt, akik élnek is azzal: együtt formálják, építik életüket, egymást, önmagukat. Ma oly sokat emlegetjük, hogy az emberek alig beszélgetnek, alig törődnek mások gondjával, bajával, szó nélkül, közömbösen élik egymás mellett mindennapjaikat. Ki gondolná, hogy mindez a társasházban élőkre is vonatkozik...?

A „Tíz kicsi boszorka" őrs kéthetente két órát együtt akart eltölteni. Beszélgetésre, közös gondolkodásra szánták ezt a rövid időt egy elhagyott helyiségben. Elkergették őket.

Elképzelhető, hogy napjainkban is létezik egyfajta, sajátos „boszorkányüldözés"?

Bőcs Ferenc

Fotó: Szalay Béla

FIGYELEM!

Általános iskolát végzett lányokat, fiúkat felveszünk az 1979—1980-as tanévre fonó-szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

FELSŐ KORHATÁR: 16 év

TANULÓIDŐ: fonó és szövő szakmában 2 év. géplakatos, villanyszerelő szakmában 3 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék
vidékieknek havi 500,— Ft,
társadalmi ösztöndíj
helybeli lakosoknak havi 450,— Ft,
teljes ellátás havi 90,— Ft-ért,
a kollégiumi elhelyezés,
a tankönyv és a munkaruha díjmentes.

ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől függően havi 350—550,— Ft

Utolsó fél évben a 4-es, 5-ös tanulók havi 1200—1500 Ft-ot kereshetnek.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft.

Továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től ½4-ig személyesen.

Leveletekre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest IV. ker., Erkel u. 30. 1046
Telefon: 693-111/115 vagy 224-es mellék

Az általános iskola 8. osztályát végző fiúk figyelem!

A Magyar Hajó- és Darugyár budapesti és vidéki gyáregységei szeretettel várják az általános iskolát végzett fiúk jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákban: **öntő, — gépi forgácsoló, — csőszerelő, — hegesztő, — szerkezetlakatos, — villanyszerelő, — asztalos, — ács, — fényező-mázoló.**

A szakmai képesítés megszerzéséről korszerű feltételek mellett, magas színvonalú elméleti és gyakorlati képzés keretében gondoskodunk.

A gondtalan tanuláshoz a vállalat a következő juttatásokat nyújtja: **kedvezményes étkeztetés, — munkaruha, — társadalmi tanulmányi ösztöndíj: havonkénti 250—500 Ft-ig, — kollégiumi elhelyezés, — pályakezdési előleg, a besorolástól függően 1500—2000 Ft,** — továbbtanulási lehetőség, — sportolási és kulturálódási lehetőség.

JELENTKEZÉSI MÓD:
a választott szakmát az általános iskolai jelentkezési lapon kell feltüntetni, illetve a megadott címeket személyesen közölni:

Magyar Hajó- és Darugyár Budapest XIII., Váci út 202. 1138 oktatási osztály
MHD. Balatonfüredi gyáregység személyzeti és oktatási osztály
MHD. Tiszafüredi gyáregység személyzeti és oktatási osztály
MHD. Váci gyáregység személyzeti és oktatási osztály

Gyere hozzánk!

14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövőnek,
fiúkat

villanyszerelő,
forgácsoló,
szerkezeti lakatos szakmában

beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Juttatások: 500 Ft társadalmi, ezen kívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Ingyen munkaruha és iskolaköpeny. Elhelyezés kollégiumban. Az iskolában, és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban 1 Ft-ért ebédet adunk.

Évente egyszer kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből. Szakmunkásvizsga letétele után kereseti lehetőség 5 százalék szakmunkáspótlékkal 2800—4000 Ft. A továbbtanulást támogatjuk. Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

Cím:
PATEX
Angyalföldi
Szövőgyár
személyzeti
osztály
Budapest XIII.,
Fáy u. 81—83.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

Kedves lányok!

Az 1979/80-as tanévre általános iskolát végzett lányokat fonóipari szakmunkástanulónak iskolázunk be 16 éves korig. Kényelmesen berendezett saját kollégiumunk meleg otthont nyújt számotokra.

500,– Ft havi társadalmi ösztöndíjat,
260–560,– Ft-ig havi tanulmányi ösztöndíjat,
díjtalan elhelyezést a kollégiumban,
térítésmentes reggelit és 1,– Ft-ért ebédet adunk.

Tankönyvről, írószerekről, munkaruháról stb. gondoskodunk.

Tanulmányi idő: 2 év.

A szakmunkásvizsga letétele után továbbtanulási lehetőségek vannak.

A szakmunkások leányszálláson kapnak elhelyezést.

Nyári szünidőben jutalomüdülés a miskolc-tapolcai saját üdülőben és a Balaton mellett.

MINDEN ELSŐÉVES FONÓ SZAKMUNKÁSTANULÓ FARMERÖLTÖNYT KAP AJÁNDÉKBA.

Jelentkezni lehet:
Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár
II-es gyár
személyzeti osztály
Budapest XI., Kondorosi út 6–8. 1116

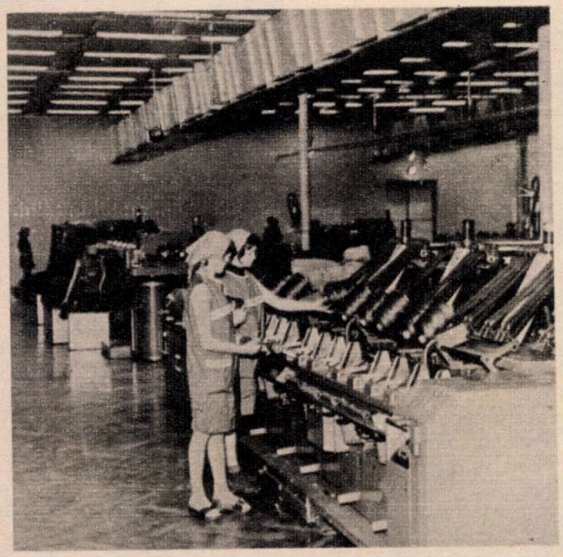

GYERMEKÉVRE!

... pld.	Ablak—Zsiráf. Képes gyermeklexikon — — —	56,— Ft
... pld.	Antalffy Gyula: Édes hazánk. Ismeretterjesztő képeskönyv —	35,— Ft
... pld.	Bodó Béla: Brumi az iskolában. Gyermekregény — — — — —	20,— Ft
... pld.	Barackvirág. XX. századi klasszikusaink legszebb meséiből	32,— Ft
... pld.	Jean de Brunhoff: Babar otthon	32,— Ft
... pld.	J. Fenimore Cooper: Bőrharisnya	19,— Ft
... pld.	J. Fenimore Cooper: Nyomkereső	18,— Ft
... pld.	J. Fenimore Cooper: A préri —	19,— Ft
... pld.	J. Fenimore Cooper: Az utolsó mohikán — — — — — —	19,— Ft
... pld.	J. Fenimore Cooper: Vadölő —	13,50 Ft
... pld.	Fekete István: Ballagó idő — —	27,— Ft
... pld.	Fiúk—lányok könyve — — —	32,— Ft
... pld.	Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem	10,— Ft
... pld.	Kivirágzott a diófa. Népi gyermekjátékok — — —	24,— Ft
... pld.	Mezei Éva—Gaál Éva: Mi mozog?	23,— Ft
... pld.	Szergej Mihalkov: Miénk a világ, avagy a rakoncátlanság ünnepe —	29,— Ft
... pld.	Mohás Lívia: Mit tudsz önmagadról? — — — — —	10,— Ft
... pld.	Nagy Katalin: Mini mesék — —	30,— Ft
... pld.	Nyitnikék. Kisiskolások könyve, I. félév — — — — — —	32,— Ft
... pld.	Nyitnikék. Kisiskolások könyve. Irány: a zene birodalma — —	25,50 Ft
... pld.	Nyitnikék. Kisiskolások könyve. Csupaszám országban — — —	21,— Ft
... pld.	Jonathan Swift: Gulliver utazása Liliputban — — — — — —	11,— Ft
... pd.	Tardos Anna—Kálló Éva—Kovács Péter: A baba első lexikonja —	29,— Ft
... pld.	Vakáció. Szórakozás, rejtvény, játék az általános iskola 1. osztályát végzett tanulók részére	10,— Ft
... pld.	Vakáció. Az általános iskola 3. osztályát végzett tanulók számára	14,— Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők a kitöltött, kivágott, címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, 200 Ft felett portómentesen. 400 Ft feletti vásárlásnál kívánságára négyhavi, 600 Ft felett hathavi részletfizetési kedvezményt adunk, a 3%-os kezelési költséget és a portót felszámítjuk. Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket beérkezési sorrendben teljesítjük.

Címünk: Állami Könyvterjesztő Vállalat
Ady Endre könyvesboltja
Budapest IV., Reviczky utca 36. 1046

A megrendelő neve:

.....

Pontos címe (irányítószámmal):

.....

Részletfizetésnél:

Anyja neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Személyi igazolvány száma: .....

.....
aláírás

KERESD FEL KÖNYVESBOLTUNKAT,
GAZDAG VÁLASZTÉKKAL VÁRUNK!

FUSS
ÉS GONDOLKOZZ!

Sokszor elhangzott már a diadalittas mondat: az ember legyőzi a természetet! Napjainkra azonban mintha veszített volna valamit a magabiztosságából ez a kijelentés. Az ember szép lassan rádöbben, hogy létének feltételei továbbra is a természetben találhatók, a természet legyőzése egyben önmaga legyőzését is jelenti.

A természetet tehát semmiképpen sem kell legyőzni. Inkább meg kell ismerni, hogy ne csak „eltartónk", de barátunk is legyen. És akkor még játszani is hajlandó velünk . . .

Képeinken talán a legnagyszerűbb közös játékunk, a tájékozódási futás mozzanatai láthatók. A természet ebben a játékban mind szellemi, mind fizikai képességeinket próbára teszi, biztosítja számunkra a rejtvényt és sporteszközt egyaránt.

Már az is óriási móka, hogy több kilométert kell megtenni a terepen, természetesen minél gyorsabban. Ám ez csak az egyik része az ügynek. A verseny ismeretlen környezetben zajlik, a futónak tehát egy térképet nyomnak a kezébe a rajtnál, hogy egyáltalán odatalálhasson a célhoz. De még ez sem minden. Mert a térkép alapján megválasztott útvonal „kötelező" és „szabadon választott" elemeket is tartalmaz. Kötelező annyiban, hogy az útvonal során előre kijelölt ellenőrző állomásokat kell a versenyzőnek érintenie, és az ott elhelyezett bélyegzővel igazolnia, hogy valóban arra járt. Az ellenőrző pontok közötti útvonal megválasztása viszont kizárólag a terepviszonyoktól és a versenyző találékonyságától függ.

A helyesen megválasztott útvonal tehát energiát takarít meg, ez viszont bőven kamatozik a végelszámolásnál, amikor az időeredményeket hasonlítják össze.

Így lesz a tájékozódási futás a szellem és a test közös erőfeszítése, olyan erőpróba, amelyben egyszerre vizsgázik az agy, meg az izom.

És a sport tulajdonképpen nem is adhat többet ennél . . .

Cser Gábor

TÖPRENGŐ

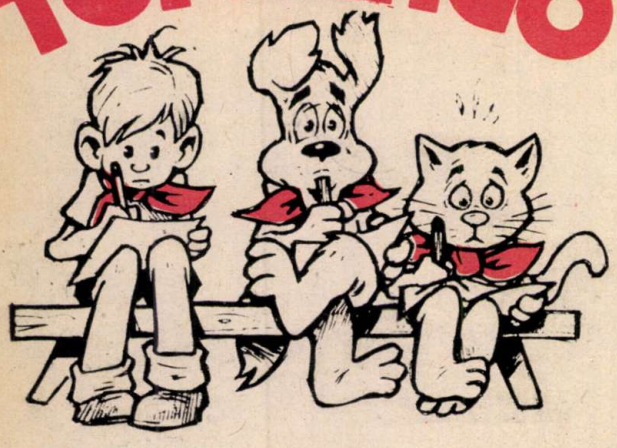

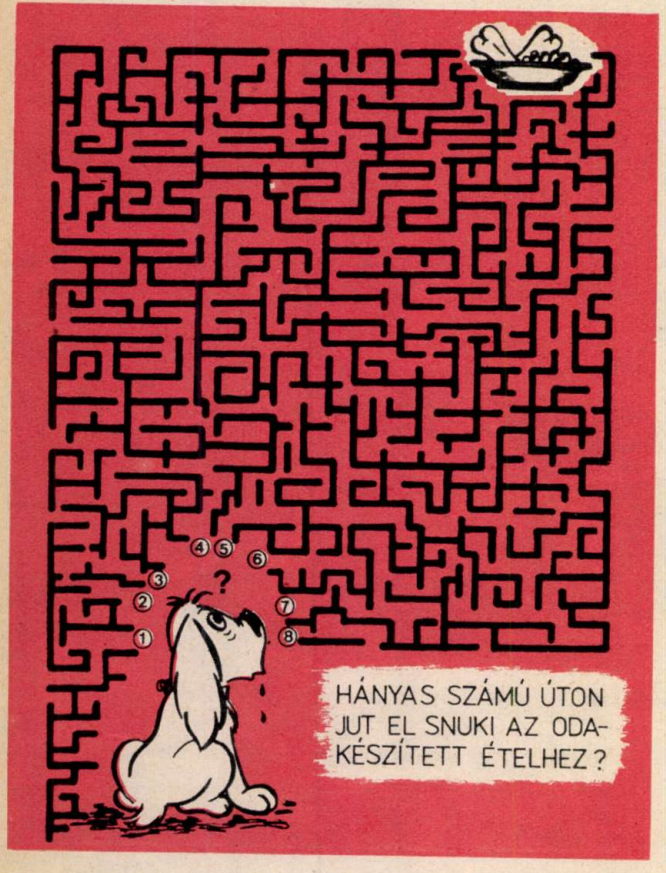

AZ OSZTÁLYBA új fiú érkezett. Bemutatkozásként teleírta a táblát. Ezután nevetve mondta: a táblán látható betűk között a nevem betűi háromszor szerepelnek. Hogy hívnak?

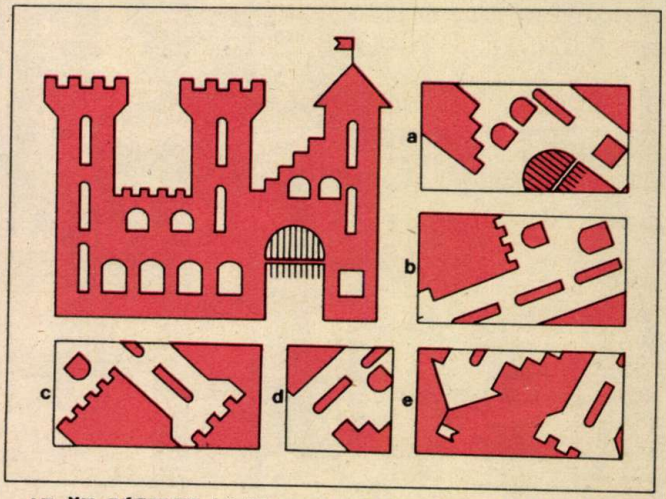

AZ ÖT RÉSZLET közül egyet pontosan az eredeti rajzba bele lehet illeszteni. Melyiket?

BETŰREJTVÉNYEK EGYÜTTESEKRŐL

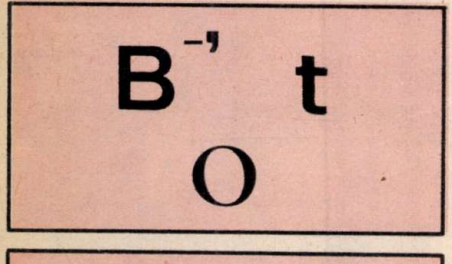

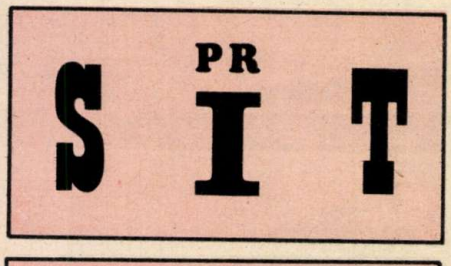

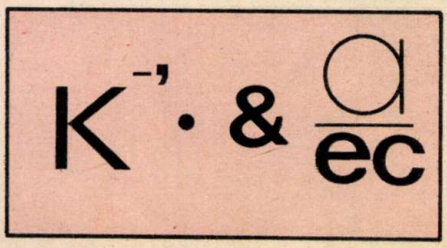

Mi ez? a) fenyőtobozok, b) orgonarügy, c) agancs

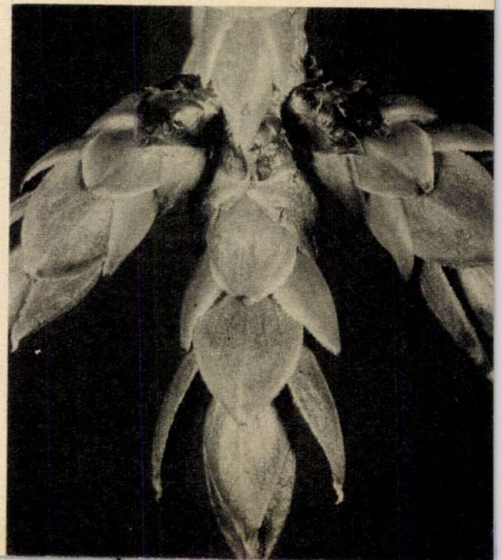

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be.
Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a jutalomsorsoláson.
Beküldési határidő: március 15.

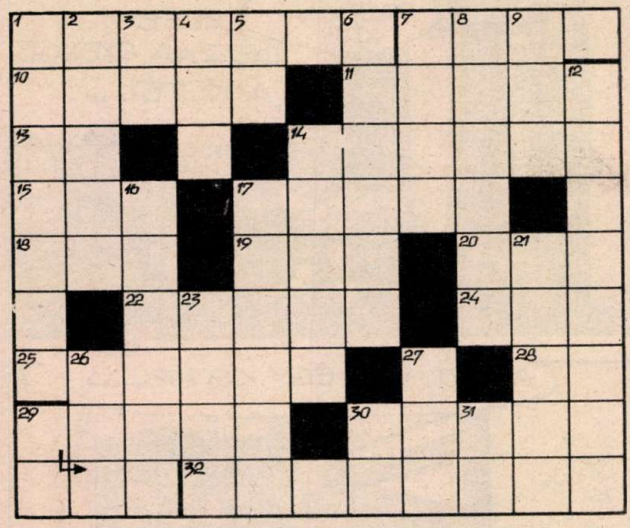

HÍRES MÚZSÁK

Rejtvényünkben halhatatlan nőkről, költők múzsáiról lesz szó. S amíg a költemények élnek, addig a múzsák is élnek.

VÍZSZINTES: 1. Juhász Gyula nagy szerelme (Anna). 7. Brüll Adél e néven került a magyar irodalomba, Ady múzsája volt. 10. Ma divatos férfinév. 11. Galati, romániai város egykori neve. 13. Mutatószó. 14. Szőrmével bélelt rövid télikabát, ködmön. 15. Rugózik, de csak részben! 17. Ilyen néven anyakönyvezik Jancsit. 18. Villamosipari üzem. 19. Női becenév. 20. Lárma. 22. Többszörös asztalitenisz bajnoknőnk. (Judit). 24. Így szól a trombita. 25. Finom borocskák. 28. Lángol. 29. Ismert színész (Dezső). 30. Augsburg folyója, névelővel, környékén szenvedtek csúfos vereséget a kalandozó magyarok. **32. A költő „Feleségek feleségé"-nek nevezte (Júlia).**

FÜGGŐLEGES: 1. Kisfaludy Sándor Lizának nevezte költeményeiben (Róza). 2. Pincékben a hordó alá helyezett talpazat. 3. Vés. 4. Lev kevert betűi. 5. Keresztül. 6. Szolgálatkész válasz. 7. Házbért fizet. 8. Szít, lángra lobbant. 9. Konokság. **12. Vörösmarty szerelme és később felesége (Laura).** 14. Táncmulatságok. 16. Város Spanyolországban, de híres spanyol labdarúgó-játékos is. 17. A törvény paragrafusainak ismerője. 21. Kacsa tájszóval és névelővel. 23. „A" kosár. 26. Eszme. 27. Hígít. **29. Vajda János reménytelenül szerette Kratochwill Georginát, verseiben e néven említi.** 30. Oda és vissza női név. 31. Kiejtett betű.

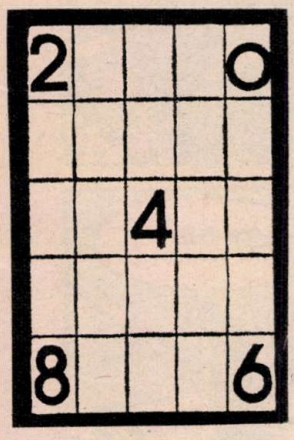

ÍRD BE a téglalap üres négyzeteibe a 0, 2, 4, 6 és 8-as számokat úgy, hogy minden sorban előforduljanak és minden irányban a számok összege 20 legyen!

A 8. SZÁM MEGFEJTÉSEI

Keresztrejtvény: Simca, Tatra, Kadett, Skoda. **Az ábrában:** 2. 10. sor. **Milyen alakzatot:** csak 1 kör! **Betűrejtvény:** Mókázás, Bababútor. **Hány eltérés:** 5. **Ahol hó esett:** Orosháza, Soroksár. **Mi ez?** Cincér.

NYERTESEK

Az 5. SZÁM REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSÉÉRT JÁTÉKJUTALMAT KAPNAK: Dorák Gábor, Seres Tamás, Budapest; Bacsa Róbert, Petőfibánya; Bíró Szilvia, Mezőszemere; Gerhát Emerencia, Agárd; Istenes Annamária, Szarvas; Juhász Piroska, Nagyréde; Kiss Csilla, Debrecen; Kocsis Judit, Sajólád; Kovács István, Miskolc; Kovács Irén, Gulács; Kovácsevics József, Felsőszentmárton; Lakatos Erzsébet, Téglás; Mező Erika, Pocsaj; Mihály István, Orosháza; Sléder István, Monor; Számuel Andrea, Mezőberény; Tarczali Csaba, Egercsehi; Tálas Sándor, Kunszentmárton; Vida Nóra, Balmazújváros.

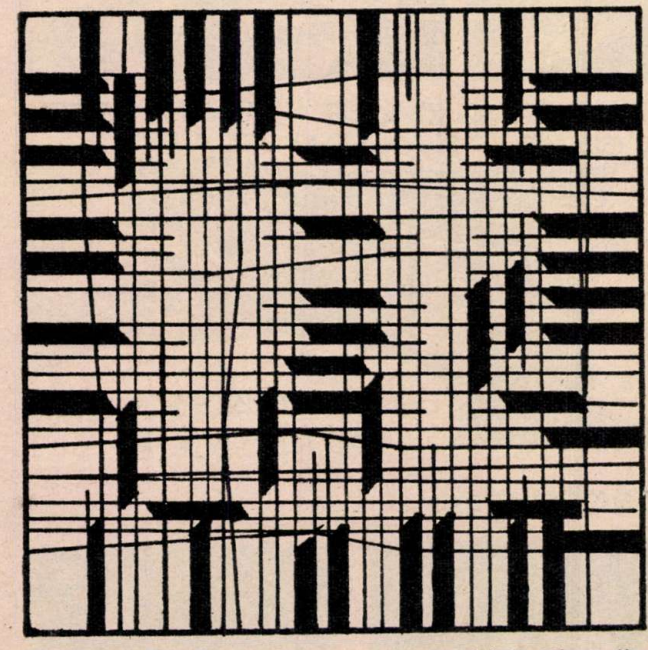

AZ ÁBRÁBAN két magyar város neve rejtőzik. Ha az ábrát egy bizonyos szögben megdöntve a szemetekhez emelitek, a betűk olvashatóvá válnak, s kiderül, hogy melyik az a kettő.

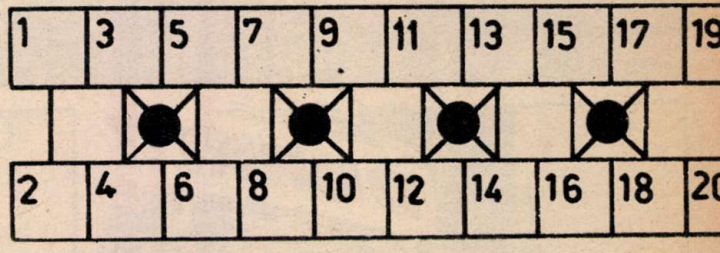

A FÜGGŐLEGESEN beírandó megfejtések hárombetűsek, két egymás melletti szó második betűje mindig közös. Helyes megfejtés esetén a második sorba kerülő öt betű vízszintesen olvasva egy orosz fizikus — a drótnélküli hírközlés úttörőjének — nevét adják eredményül.

MEGHATÁROZÁSOK: **1—2. Tavaszi hónap rövidítése. 3—4. Öreg ember. 5—6. Nem kevés. 7—8. Solohov-regény címében szereplő folyó. 9—10. A máj váladéka. 11—12. Az egyik szülő. 13—14. Szeszesital. 15—16. Az ember szájában van. 17—18. Az első nő. 19—20. Latin köszöntés.**

BÉLYEGREJTVÉNY

A nemzetközi gyermekévet a Magyar Posta is köszöntötte. A február 26-án kiadott bélyegeket Kass János neves grafikusművész tervezte. A három bélyegből csak egyet mutatunk be, mert reméljük, hogy ezzel is, a másik kettővel is találkoztatok már a postahivatalokban, vagy láttátok levélen.

Kérdéseink: 1. Melyik nagy magyar festőről nevezték el Békéscsaba múzeumát? 2. A megyében (Gyomán és Békéscsabán) dolgozik egy híres nyomda. Mi a neve?

CORINNE és JEANNOT
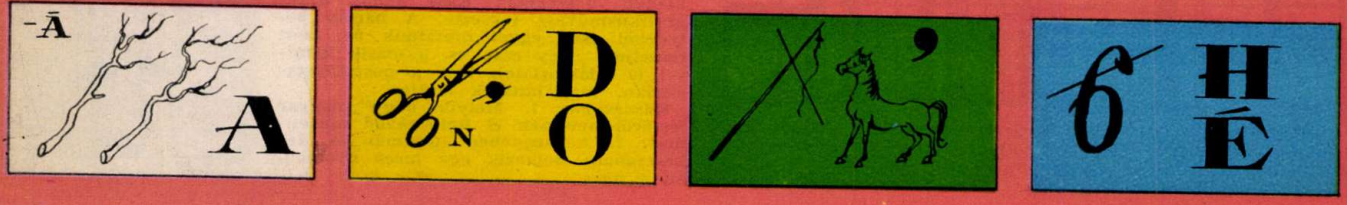
REJTVÉNYEK FŐVÁROSOKRÓL